

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). **Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.**

Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. **Редакційна колегія** В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.

Бюллетень підготували: І. Беззуб, С. Горова, О. Пестрецова. **Адреса редакції:** НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuu.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюллетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 74
(11 жовтня 2011 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	11
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	22
ПОЛІТИКА	38
ЕКОНОМІКА.....	40

У ЦЕНТРІ УВАГИ

18 жовтня в Донецьку відбудеться II Українсько-російський міжрегіональний економічний форум, в якому візьмуть участь Президенти України та Росії

18 жовтня цього року в Донецьку відбудеться II Українсько-російський міжрегіональний економічний форум, в якому візьмуть участь Президент України В. Янукович та Президент Російської Федерації Д. Медведєв. Про це повідомив глава Адміністрації Президента України С. Львочкін.

За його словами, у рамках заходу також відбудуться двосторонні переговори на найвищому рівні з актуальних питань українсько-російського співробітництва (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 11.10.*).

Віктор Янукович взяв участь у церемонії відкриття НСК «Олімпійський»

8 жовтня Президент України В. Янукович взяв участь в урочистій церемонії відкриття реконструйованого Національного спортивного комплексу «Олімпійський» у Києві.

«Сьогодні свято всієї України, адже новий спортивний стадіон – це подарунок усім громадянам, у першу чергу дітям і молоді, серед яких зростатимуть майбутні чемпіони», – сказав глава держави, вітаючи всіх українських вболівальників футболу з відкриттям одного з найбільших та найсучасніших стадіонів Європи.

Глава держави висловив переконання, що реалізація цього масштабного проекту відіграє позитивну роль для іміджу України у світі. «Успішна реконструкція Олімпійського стала показовим проектом для іміджу України... Готовність однієї з найважливіших арен чемпіонату з футболу Євро-2012 довела світовій громадськості, що з Україною можна мати справу», – сказав він.

Глава держави висловив переконання, що Київ, а разом з ним і вся Україна на найвищому рівні зустрінуть гостей з багатьох країн Європи, які приїдуть у 2012 р. на матчі першості Європи з футболу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 8.10.*).

Суддя Р. Кіреєв озвучив вирок у справі Ю. Тимошенко

Ю. Тимошенко засуджено на сім років з позбавленням права обіймати посади у владі на три роки. Такий вирок озвучив суддя Р. Кіреєв.

Крім того, він заявив, що позов НАК «Нафтогаз» щодо відшкодування збитків «підлягає задоволенню в повному обсязі». Суддя відзначив, що, враховуючи суспільно небезпечні дії Ю. Тимошенко, він не бачить підстав для пом'якшення вироку. Суддя назвав доведеним фактом завдання Ю. Тимошенко 1,5 млрд збитків «Нафтогазу». За словами Р. Кіреєва, докази свідчать про те, що підписання контрактів між ВАТ «Газпром» і НАК «Нафтогаз» всупереч попереднім угодам Кабміну «відбулось виключно завдяки протиправним та одноосібним діям Ю. Тимошенко».

Що стосується даних Ernst & Young, що витрати «Нафтогазу» після укладання Ю. Тимошенко угод зменшилися, то суддя Р. Кіреєв заявив, що висновки аудиторів пояснюються зменшенням спожитого Україною газу в тому році. «Дії Ю. Тимошенко виходять за рамки її повноважень, що спричинило тяжкі наслідки», – заявив суддя.

Ю. Тимошенко відбуватиме покарання на території Київської області. У її строк буде включено перебування її у СІЗО (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2011. – 11.10).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

I. Беззуб, мол. наук. співроб.

Проблеми «першого робочого місця» на українському ринку праці

Фінансово-економічна криза в Україні 2008–2009 рр. стала причиною спаду виробництва, зниження інвестиційної активності, що призвело до зменшення кількості робочих місць, а отже, і скорочення попиту на робочу силу.

Проблема працевлаштування, за прийнятою термінологією «першого робочого місця», стала особливо актуальною для молодих українських громадян, які щойно закінчили професійно-технічні або вищі навчальні заклади («перше робоче місце» – це місце роботи, на яке працевлаштовується особа після закінчення навчання в професійно-технічному або вищому навчальному закладі за отриманою професією (спеціальністю), а також після проходження строкової військової служби або альтернативної (невійськової) служби, на яку вона була призвана (направлена) після навчання).

За останніми даними Організації Об'єднаних Націй, улітку 2011 р. молодіжне безробіття у світі досягло 13 %. На жаль, Україна не є винятком із цієї світової тенденції. Згідно з підрахунками Міністерства соціальної політики України, майже половину незайнятих громадян, зареєстрованих у Державній службі зайнятості як безробітні, становить молодь.

Цього року вищі навчальні заклади всіх рівнів акредитації випустили у

«велике плавання» понад 600 тис. фахівців – молодих спеціалістів, переважна більшість з яких, зрозуміло, не має досвіду роботи за спеціальністю.

Сучасні молоді люди після закінчення ВНЗ мріють про пристойну роботу та гідну зарплату. Перешкодами на шляху до працевлаштування молодих спеціалістів стають, як правило, відсутність досвіду роботи чи рівень підготовки, який не відповідає вимогам роботодавців. Експерти переконують: нині ринок праці став жорсткішим, а вимоги роботодавців постійно зростають. Випускникам ВНЗ і ПТОЗ важко конкурувати на ринку праці з досвідченими фахівцями, особливо в умовах, коли на одне робоче місце претендує по декілька спеціалістів з досвідом роботи. Таким чином, виникає своєрідне замкнене коло, коли роботодавці вимагають досвіду роботи, а отримати його є справою проблематичною.

Отже, забезпечення гарантованого права на працю та надання першого робочого місця для працездатної молоді є одним з важливих державних завдань. Пільги та особливості працевлаштування молодих громадян передбачені Кодексом законів про працю, Законами України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», «Про зайнятість населення», «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та іншими Законами України і підзаконними нормативно-правовими актами.

Одним зі шляхів вирішення проблеми є виконання Закону України «Про забезпечення молоді, яка отримала вищу або професійно-технічну освіту, першим робочим місцем з наданням дотації роботодавцю». У вересні 2010 р. прийнято Постанову Кабінету Міністрів України № 831 «Про затвердження Основних напрямів реалізації державної політики зайнятості на 2010–2011 рр.», яка передбачає впровадження механізмів для зміцнення позицій молоді на ринку праці шляхом сприяння працевлаштуванню випускників вищих і професійно-технічних навчальних закладів відповідно до законодавства, зокрема механізму стимулювання роботодавців для працевлаштування молоді на перше робоче місце. Крім того, Верховна Рада України оприлюднила текст проекту закону України «Про внесення змін до Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” (щодо стимулювання роботодавців для працевлаштування молоді на перше робоче місце)», в якому передбачається надати соціальну пільгу роботодавцям, що забезпечують першим робочим місцем випускників навчальних закладів. Згідно з законопроектом, роботодавці звільняються від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за конкретного молодого працівника терміном на один рік з дня оформлення трудових відносин.

На думку народних депутатів, прийняття та реалізація цього закону забезпечить дотримання конституційних прав молоді на працю, зменшить рівень безробіття серед молоді в Україні, приведе до легалізації значної кількості працівників, які працювали без офіційного оформлення трудових відносин.

Однак в українському суспільстві по-різному оцінюють наслідки стимулювання роботодавців для працевлаштування молоді на перше робоче місце. За оцінками першого заступника голови СПО роботодавців О. Мірошниченка, з одного боку, це позитивна ініціатива, оскільки вона дійсно передбачає конкретні стимули щодо надання молодим людям першого робочого місця, однак з іншого, – вона вимагатиме від держави значних фінансових компенсацій. По суті держава бере на себе відповідальність профінансувати для таких молодих фахівців соціальні внески, адже хтось має заплатити їх за молоду людину (до Пенсійного фонду, податок за безробіття, за листи непрацездатності тощо). Держава також повинна визначити сфери, на які поширюватиметься дія нововведення, адже не для всіх галузей це є доцільним. На думку О. Мірошниченка, це мають бути галузі в реальному секторі економіки (машинобудування, металургія, хімія, будівництво, можливо, медицина та ін.).

На думку фахівця, для мотивації роботодавця щодо створення першого робочого місця є ще одна ініціатива – дозволити йому платити не 100 % мінімальної зарплати на першому робочому місці, а 85 %. Тобто у вигляді стимулу пропонується або не платити соціальний внесок, або платити молодому спеціалістові заробітну платню меншу від установленої законом протягом певного періоду, усвідомлюючи, що продуктивність його роботи буде нижчою, ніж у його досвідченішого колеги. Держава також повинна знайти джерела і компенсувати соціальним фондам фінансові втрати від такої пільги, щоб один рік не випав із трудового стажу молодого робітника. За підрахунками О. Мірошниченка, з уведенням такої пільги підприємства економитимуть приблизно 900 млн грн щороку.

Генеральний директор компанії «Ярослав» О. Барсук також підтримує введення пільги на сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, але підкреслює, що в прописаному депутатами варіанті вона є дискримінаційною стосовно робітника. Тому він пропонує власний варіант заохочення роботодавців влаштовувати молодь на перше робоче місце. Згідно з чинним законодавством, будь-яке підприємство, де працює 25 робітників, повинне працевлаштувати одного інваліда. За невиконання цієї норми на роботодавців накладається щомісячний штраф у розмірі середньої зарплати на підприємстві. «Сьогодні для багатьох підприємств є проблемою набрати працюючих інвалідів і не платити їм штрафи», – розповідає О. Барсук. Він зазначає, що, можливо, треба дозволити брати студентів, якщо немає інвалідів, які бажають працювати на підприємстві. У такому разі питання трудового стажу не стоятиме, адже за робітника сплачуються соціальні внески.

З іншого боку, на думку начальника відділу професійного розвитку трудового потенціалу Міністерства праці та соціальної політики Н. Синенко, гарантування першого робочого місця може позбавити молодь мотивації отримувати якісну вищу освіту. «Чи не вийде так, що ми, збільшуючи кількість пільг для молодих спеціалістів, позбавляємо їх мотивації вчитися? Якщо вони знатимуть, що держава гарантує їм освіту й робоче місце після

випуску, то мотивація може суттєво знизитись», – застерігає фахівець.

Крім того, у Державному центрі зайнятості авторам законопроекту пропонують попіклуватися про матеріальне забезпечення випускників вищої школи. «Існує проблема внутрішньої міграції, коли людина з Волинської, Закарпатської області отримує освіту і готова кудись переїхати, щоб влаштуватися на роботу, але не має такої фінансової можливості. То, можливо, у законопроекті потрібно передбачити матеріальну підтримку таких людей, а не лише пільги», – зазначає заступник начальника управління з надання соціальних послуг центру Н. Шевченко.

Голова правління Асоціації підприємств легкої промисловості «Укрлегпром» В. Ізовіт вважає, що процедуру отримання пільг держава зробить складною. «Якщо норма буде такою ж складною для виконання, як і при наданні дотації, і буде вимагати стільки ж часу і сил роботодавців, тоді вона не потрібна. Щоб люди мали можливість працевлаштуватися на роботу і отримати хорошу заробітну платню, необхідно насамперед створити нормальне оподаткування для підприємств, що працюють на вітчизняного споживача», – наголошує фахівець.

Разом з тим генеральний директор GRS Україна М. Немеш вважає, що податкове послаблення не змінить стану справ для роботодавців, які сьогодні й так набирають колишніх студентів на роботу. А от для молодих спеціалістів депутатська пропозиція, на його думку, матиме більше негативу, ніж позитиву. Справа в тому, говорить експерт, що звільнення роботодавця від сплати цього внеску протягом року автоматично означає не включення одного року в трудовий стаж працівника. «На мій погляд, значно ефективніше було би вносити зміни не в податкові відрахування, а в механізми проходження виробничої практики чи стажування», – додає М. Немеш. На його думку, можна, наприклад, зобов'язати компанії брати на виробництво певну частину бакалаврів чи магістрів, які готують дипломні роботи, щоб вони на реальній основі закріплювали свої вміння та навички. Тому одного лише стимулювання роботодавців для працевлаштування молоді на перше робоче місце недостатньо для оптимального та своєчасного забезпечення молодих громадян першим робочим місцем. Випускникам вищих і професійно-технічних навчальних закладів, які не знайшли роботу, але бажають працевлаштуватися, варто звертатися до центрів зайнятості, бо саме за сприяння служби зайнятості вони зможуть отримати додаткові навички в пошуку роботи і використати право працевлаштування, у тому числі на перше робоче місце з наданням дотації роботодавцю, зазначає начальник відділу формування статистичної інформації статистично-аналітичного управління Державного центру зайнятості В. Рябуха. Молоді громадяни, які звернулися до державної служби зайнятості в пошуках роботи, отримують безкоштовну інформацію та професійну консультацію з метою вибору виду діяльності, професії, місця роботи, а в разі необхідності проходять професійну підготовку і перепідготовку. Державна служба зайнятості надає місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, молодіжним центрам праці, соціальним службам для молоді

інформацію про наявність вільних робочих місць (вакантних посад). Держава сприяє створенню молодіжних центрів праці, а також молодіжних громадських організацій (агентств, бірж, бюро та ін.) для забезпечення працевлаштування молодих людей, реалізації програм професійного навчання молоді та вдосконалення її професійної майстерності. Крім того, передбачено створення соціальних служб для молоді, де вони безкоштовно одержують інформаційну, правову, психолого-педагогічну, медичну та інші види соціальної допомоги, у тому числі з питань працевлаштування на перше робоче місце строком не менше двох років. Одним з ефективних чинників залучення молоді до трудової діяльності є професійна орієнтація. Профорієнтація має відродити втрачений престиж робітничих професій, підвищити мотивацію молоді до праці, розвитку професійної кар'єри. Для задоволення потреб роботодавців у перспективних працівниках та підтримки молоді, яка шукає перше робоче місце, фахівці базових центрів зайнятості об'єднують зусилля, цілеспрямовано працюючи з роботодавцями та випускниками навчальних закладів. Спеціалісти відділів взаємодії з роботодавцями проводять семінари та міні-семінари, на яких обговорюються питання працевлаштування випускників за дотаціями; організовують інформаційні виставки «Молоді – перше робоче місце», де бажаючі мають нагоду поспілкуватися з роботодавцями та безпосередньо від них отримати необхідну інформацію про умови праці та можливості працевлаштування. Держава також забезпечує бронювання робочих місць для молоді, яке здійснюється відповідно до ст. 5 Закону «Про зайнятість населення». Гарантії забезпечуються шляхом бронювання на підприємствах, в установах і організаціях до 5 % загальної кількості робочих місць.

У 2010 р. на заброньовані робочі місця влаштувалися 5,4 тис. громадян з категорії соціально незахищеної молоді, у тому числі випускники навчальних закладів, а на 2011 р. з цією метою вже заброньовано понад 8,3 тис. робочих місць.

Для забезпечення молоді першим робочим місцем з наданням дотації роботодавцю в державному бюджеті України на 2011 р. передбачено 25 млн грн, що у 2,5 раза більше, ніж у 2010 р. При цьому уряд значно розширив перелік професій, за якими роботодавцям може надаватися дотація. Якщо раніше йшлося про сім робочих професій і три спеціальності, то тепер – це 24 професії і 33 спеціальності (електрогазозварник, електрослюсар, фрезерувальник, столяр будівельний, маляр, муляр, токар, кондитер, тракторист, штукатур, швачка, вишивальник, бухгалтер, економіст, інженер-механік, інженер-технолог, гірничий інженер, агроном та ін.).

Під час перебування в Криму Президент України В. Янукович доручив генеральному директору Державного концерну «Укроборонпром» Д. Саламатіну опрацювати питання щодо залучення молодих спеціалістів до роботи на підприємствах оборонно-промислового комплексу. У розмові з Д. Саламатіним Президент наголосив на тому, що слід зацікавити випускників залишатися працювати в Україні, адже нині середній вік працівників на підприємствах вітчизняного ОПК становить близько 55 років.

На Рівненщині роботодавцям, які надаватимуть перше робоче місце молодим спеціалістам, планують вручати спеціальну премію. У такий спосіб в області вирішили заохочувати керівників підприємств, аби ті брали на роботу випускників ВНЗ.

Організувати конкурс серед роботодавців Рівненщини вирішили після круглого столу з питань працевлаштування випускників ВНЗ, який відбувся в Рівному на початку 2011 р. Крім грошових премій і дипломів, переможці отримають ще й своєрідну рекламу, адже сам конкурс та його результати широко висвітлюватимуться в місцевих ЗМІ.

На думку депутатів, вищим навчальним закладам і підприємствам слід активізувати співпрацю, зокрема в інформаційній сфері. Тож наприкінці цього року ВНЗ області отримають інформацію про те, яких саме спеціалістів потребує ринок праці. Такий аналіз здійснюватиметься і в майбутньому. Крім того, навчальним закладам рекомендували надавати студентам більше прикладних знань.

Директор обласного центру зайнятості І. Ткачук озвучив іншу проблему, що нині існує на ринку праці: роботодавці пропонують вакансії із вкрай низькими зарплатами.

Студентам допомагають знайти роботу і безпосередньо у вищих навчальних закладах. При більшості ВНЗ діють спеціальні центри та відділи сприяння працевлаштуванню, які повідомляють студентам перелік вакансій на підприємствах і в організаціях регіону, організовують стажування.

Навесні цього року Міністерством освіти і науки, молоді та спорту було затверджено положення про підрозділ вузу, який сприяє працевлаштуванню студентів і випускників.

До основних завдань, покладених на зазначені центри працевлаштування при ВНЗ, належать аналіз попиту і пропозиції на ринку праці фахівців, підготовку яких здійснює ВНЗ, налагодження співпраці з державною службою зайнятості, підприємствами, установами та організаціями, які можуть стати потенційними роботодавцями для студентів і випускників, інформувати студентів та випускників про вакантні місця, що відповідають рівню їхньої фахової підготовки, а також виконувати інші функції, спрямовані на реалізацію підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, що задекларовані державою.

Фінансування діяльності та заходів університетських центрів щодо сприяння працевлаштуванню студентів та випускників має здійснюватися за рахунок коштів вищого навчального закладу. Департаменту вищої освіти профільного міністерства доручено координувати роботу щодо створення у вищих навчальних закладах зазначених підрозділів.

Один з таких центрів діє при Київському національному університеті імені Т. Шевченка. Він співпрацює як з вітчизняними, так і з міжнародними компаніями. Кожен охочий може переглянути список вакансій, відправити резюме в компанії, чи просто залишити його в базі даних центру. Крім того, регулярно влаштовуються дні кар'єри та тренінги для випускників.

У Сумському державному університеті про випускників турбуються

відділ інтеграційних зв'язків із замовниками кадрів та студентський центр працевлаштування. Їхні працівники проводять презентації підприємств, ярмарки вакансій, відстежують наявність робочих місць на інтернет-сторінках центрів зайнятості, створюють базу даних роботодавців, допомагають в організації тимчасової зайнятості студентів. Укладені довгострокові угоди про співпрацю з такими потужними підприємствами Сум, як об'єднання імені Фрунзе, «Насосенергомаш», «Суміхімпром», «ВНДІкомпресормаш», концерн «Укрросметал», шосткинські заводи «Імпульс» та «Зірка». Взагалі щодо питань підготовки та перепідготовки фахівців, університет співпрацює з понад 800 підприємствами України.

За словами заступника голови Сумської облдержадміністрації С. Слизького, в області вирішили відпрацювати окрему програму з комплексного супроводу кожного студента від першого дзвоника у ВНЗ до отримання ним першої заробітної плати. До цієї роботи залучили всі без винятку підрозділи і структури, причетні до освітнього і виробничого процесів, а конкретні організаційні процеси поклали в основу програми розвитку АПК області до 2015 р. Протягом усіх років навчання кожен студент-«цільовик» закріплений за певним куратором. Також для майбутніх фахівців важливо пройти виробничу практику, щоб студенти ознайомилися з виробництвом, майбутніми обов'язками.

З метою скорочення умовної відстані між ВНЗ та полями й фермами створено низку філіалів різних кафедр на базі десятків сільськогосподарських і переробних підприємств. Своєрідним заключним етапом стає публічний захист дипломних робіт і розподіл випускників, у якому беруть участь представники ректорату ВНЗ, головного й районних управлінь агропромислового розвитку, господарств, до яких направляються спеціалісти. Зазвичай студенти пропонують конкретні практичні розробки, підготовлені на основі конкретного практичного матеріалу. Це значно спрощує процес їхньої виробничої адаптації. Коли ж справа доходить до розподілу, до уваги беруться найтонші аспекти працевлаштування, починаючи від розміру заробітної плати і забезпечення житлом аж до транспортного сполучення населеного пункту з районним та обласним центрами. Звісно, що перед роботодавцем висуваються доволі високі вимоги. Але саме завдяки такому «фільтру» вдається створювати бодай елементарні умови для тих, хто їде працювати в сільську місцевість.

До вже згаданої програми розвитку АПК Сумщини внесений надзвичайно важливий пункт, згідно з яким протягом кожного року для молодих спеціалістів будуть придбані чи споруджені щонайменше 70 будинків або ж окремих квартир. Звісно, такої кількості навряд чи вистачить, але це краще, аніж зовсім нічого. Передбачається, що вже до кінця нинішнього року новосілля відсвяткують перші десятки родин молодих спеціалістів.

У Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» і Харківському національному університеті радіоелектроніки створено центри кар'єри. Їхнім завданням є допомога студентам і

випускникам ВНЗ у складанні та подальшій реалізації особистих планів розвитку професійної кар'єри. Для цього проводяться тренінги, презентації компаній, ярмарки вакансій. Дні інформування про вільні робочі місця організовують як на факультетах, так і в масштабах навчальних закладів. Студенти дізнаються про вакансії, вимоги до персоналу, домовляються з роботодавцем про прийом на роботу, стажування або практику.

Одним з кроків у вирішенні проблеми забезпечення випускників вищих навчальних закладів першим робочим місцем став лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту, адресований керівникам вищих навчальних закладів, підпорядкованих профільному міністерству. Згідно з текстом документа, міністерство планує провести моніторинг працевлаштування випускників вищих навчальних закладів. З цією метою воно просить підготувати статистичні дані про випуск та працевлаштування випускників 2011 р.

Крім цього, у листі йдеться про необхідність вивчення стану виконання розпорядження уряду, спрямованого на підвищення рівня працевлаштування випускників. У зв'язку з цим у Міністерстві освіти просять керівників вузів підготувати звіт про роботу відповідних підрозділів навчальних закладів.

Завдяки ініціативі голови Державної служби молоді та спорту України Р. Сафіулліна були підписані «Декларація про співробітництво» і «Угода про співпрацю у сфері стажування для українських студентів і в сфері працевлаштування громадян України – випускників навчальних закладів». У них йдеться про те, що в кожному університеті є стажування (практика) як обов'язковий навчальний компонент, а практику студенти проходять на базі українських підприємств. Таким чином відбувається близьче знайомство між підприємством і його майбутнім працівником, «робота обирає фахівця» і навпаки. До того ж, якщо керівник зацікавлений у молодому спеціалістові, він може навіть оплатити закінчення його навчання в Польщі. Отже, створюються умови, щоб молоді з європейською освітою було вигідно повернутися в Україну. У федерації роботодавців України, яку очолює Д. Олійник, розроблено чимало міжнародних проектів, контрактів, які можуть забезпечити випускників гарною роботою.

Для вирішення проблем працевлаштування молоді необхідно вдосконалити механізм взаємодії центральних та місцевих органів виконавчої влади, соціальних партнерів з навчальними закладами. На думку експертів, ректорів вузів, роботодавців, випускники вищих та професійно-технічних навчальних закладів не можуть працевлаштуватися не через брак робочих місць, а через неправильно вибрану ними професію, оскільки підготовка кадрів навчальними закладами часто не відповідає питанням ринку праці. Незбалансованість між попитом та пропозицією на ринку праці призводить до незворотних наслідків для виробництва та економіки країни в цілому.

Запобігти такій ситуації для молодих людей слід уже зі шкільної лави. У цьому контексті вже запропоновано достатньо цікаві рішення. Починаючи з 2008 р. українські школи обладнують так званими терміналами профорієнтації. Розроблений у держслужбі зайнятості механізм є достатньо

простим і працює за принципом звичайного платіжного терміналу. На сенсорному екрані розташовуються інформаційні блоки, які містять вичерпну інформацію про особливості певних професій, працевлаштування в Україні.

Сьогодні учні загальноосвітніх навчальних закладів можуть ознайомитися з професіями за допомогою найголовнішого документа шкільного життя – щоденника. Діловий щоденник «профорієнтації школяра» з'явився два роки тому в рамках державної Концепції системи профорієнтації населення. Ініціаторами і безпосередніми учасниками його створення стали співробітники Державної служби зайнятості. Мета розробки такого щоденника – сформувати в дітей шкільного віку уявлення про майбутню трудову діяльність.

Зрозуміло, що ефект від нововведень Державної служби зайнятості можна буде оцінити через декілька років, коли теперішні учні загальноосвітніх шкіл одержать спеціальність і влаштуються на роботу. Проте чим раніше молода людина почне замислюватися над своїм місцем у дорослому житті, тим більше шансів у неї для того, щоб його успішно знайти. Професійна орієнтація школярів – не панацея, але вона може стати профілактикою безробіття на вітчизняному ринку праці.

Питання забезпечення зайнятості молоді є важливим для суспільства і держави. Ігнорування вказаної проблеми може привести до відсутності кваліфікаційного кадрового потенціалу в країні, підвищення рівня незайнятості, злочинності серед молоді.

Актуальність теми обумовлена тим, що молодь – головна рушійна сила сучасного світу. Вона перебуває в центрі міжнародних, соціальних, економічних і політичних подій. Завдяки високому інтелектуальному потенціалу, мобільності та гнучкості молоді люди мають можливість впливати на суспільний прогрес, визначаючи майбутнє суспільства, держави та світового співтовариства. Тому забезпечення молоді робочими місцями є одним з перспективних напрямів її соціалізації, інтеграції в суспільні процеси країни.

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор. CIAZ

В. Широков: словник української мови – до 25-ї річниці незалежності України

7 жовтня в інформаційному агентстві УНІАН був презентований перший том двадцятитомного словника української мови. Директор Українського мовно-інформаційного фонду НАНУ, член-кореспондент НАНУ В. Широков зазначив, що створений у 70–80 роки минулого століття одинадцятитомний

тлумачний словник української мови на сьогодні дуже сильно застарів. «В тому словнику багато з марксизму-ленінізму. Лексика і тлумачення були політично та ідеологічно заангажовані. Він зовсім не відповідає сучасним реаліям», – говорив він. Відповідно, за словами В. Широкова, постало завдання, за яке взялася Академія наук, – створити новий тлумачний словник української мови.

Директор Українського мовно-інформаційного фонду НАНУ звернув увагу журналістів на те, що сучасний словник має створюватися на базі електронних технологій. І в Українському мовно-інформаційному фонду була створена відповідна унікальна лексикографічна технологія – «Віртуальна лексикографічна лабораторія».

В. Широков повідомив, що на даний момент в електронному вигляді створено основний корпус двадцятитомного тлумачного словника української мови. Його параметри такі: 18 томів словника – загальна лексика – приблизно 200 тис. реєстрових одиниць слів і близько 70 тис. словосполучень. Інші два томи містять 100 тис. географічних назв.

«На даний момент ми видали перший том. Він вийшов накладом 1 тис. примірників. Тираж цей, звичайно, дуже малий. Ми провели певну роботу і Комітет Верховної Ради з питань науки і освіти 7 вересня цього року прийняв рішення, яким він пропонує Кабінету Міністрів розглянути можливість видати даний двадцятитомник накладом 50 тис. примірників до 2016 р. Ми дуже раді цьому рішенню. І тільки хочемо, щоб воно не залишилося на папері, а було реалізоване. Адже такий словник має велике символічне значення і є символом української держави поряд з національним прапором і національним гербом України. Також він має і велике практичне значення», – наголосив у своєму виступі В. Широков.

Він також підкреслив, що зараз активно розвивається електронна лексикографія. Електронні словники видаються за державним замовленням з невеликим накладом, приблизно по 10 тис. примірників лазерних дисків на рік. За словами В. Широкова, такої кількості примірників також не вистачає, тому в мережі Інтернет дедалі частіше з'являються неліцензійні копії «Словників України». «Це хакерська продукція – порушення закону про авторське право – з одного боку. З іншого боку, ми їх не переслідуємо, тому що вважаємо, що вони займаються благородною справою поширення української мови і ще й заробляють на цьому», – підкреслив директор Українського мовно-інформаційного фонду НАНУ.

Також він звертав увагу журналістів на книгу «Вічне Євангеліє». Це – перший кваліфікований науковий паралельний переклад Нового Завіту українською та російською мовами. Перекладачем є доктор теології В. Громов, а наукове, філологічне редактування даного твору здійснювалася завідуюча відділу лінгвістики Українського мовно-інформаційного фонду НАНУ Л. Шевченко. Виступаючи на прес-конференції, вона зазначила: «У суспільстві назріла потреба у виданні сучасного перекладу Біблії. Найбільш популярні і поширені переклади, якими користуються в церквах, це – синодальний переклад, що був здійснений в 1876 р. і Біблія Івана Огієнка –

Митрополита Ларіона (переклад був виконаний в 20–30-х роках ХХ ст.), вже певною мірою застаріли».

Також вона повідомила, що зараз проводиться робота з сучасного перекладу і Старого Завіту.

(Інформація CIAZ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин 11 жовтня відвідає з робочою поїздкою Львівську область, де разом із Маршалком Сейму Республіка Польща Г. Схетиною візьме участь у святкових заходах з нагоди 350-річчя Львівського національного університету ім. Івана Франка.

Відповідно до програми перебування у Львові, керівники парламентів візьмуть участь в ювілейній Академії університету та поспілкуються з представниками ЗМІ (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 10.10).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин 10 жовтня провів зустріч з Верховним комісаром ОБСЄ у справах національних меншин К. Воллебеком, під час якої сторони обговорили питання щодо проблем національних меншин, які мешкають в Україні.

В. Литвин підкреслив важливість такого спокійного, конструктивного діалогу українського парламенту і ОБСЄ, «коли звіряються позиції, які стосуються проблем людей різних національностей, які повинні почувати себе комфортно в Україні».

Обговорюючи питання мовної політики, керівник парламенту наголосив на важливості виваженого підходу через чутливість цієї тематики. «Сьогодні ми активно працюємо над тим, щоб толерантність мала домінуючу позицію. Тому і в парламенті я пропоную колегам вирішувати усі проблеми через діалог, коли є реальна готовність до розгляду таких питань», – сказав він. На думку В. Литвина, законопроекти з мовних питань, подані останнім часом до Верховної Ради України, «потребують висновків експертного середовища». Він підкреслив, що питання мови, релігії і національних меншин є настільки чутливими, що мають бути у компетенції фахівців.

Відповідаючи на запитання К. Воллебека, Голова Верховної Ради України висловив припущення, що законопроекти, які стосуються змін у вітчизняному виборчому законодавстві, парламент розгляdatиме у середині листопада. Голова Верховної Ради не виключає, що пропонуватиметься запровадження змішаної системи виборів з правом партій висувати своїх кандидатів. Він також передбачає дискусію щодо прохідного бар'єра, який

пропонується встановити на рівні 5 %. Сторони висловили спільну готовність до діалогу і співпраці (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 10.10).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин направив телеграми співчуття президенту сенату Конгресу Республіки Філіппіни Х. П. Енріле та спікеру Палати представників Конгресу Республіки Філіппіни Ф. Бельмонте.

«З почуттям глибокого суму українські парламентарії дізнались про чисельні людські жертви та значні руйнування, що сталися внаслідок тропічного шторму “Несат”», – зазначається у телеграмах.

В. Литвин від імені Верховної Ради України та від себе особисто просить передати слова співчуття й підтримки рідним і близьким загиблих та побажання скорішого одужання постраждалим (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 7.10).

***

Действующая власть либо не понимает неблагоприятной социально-экономической ситуации, складывающейся в мире и в Украине, либо сознательно ведет страну к социальному взрыву. Об этом заявил вице-спикер Верховной Рады Н. Томенко.

По его словам, все действия власти четко выделяют ее прямо противоположное отношение к крупному бизнесу, который ее поддерживает, и к обществу.

«С одной стороны власть создает все преференции и бюджетную поддержку собственному крупному бизнесу, зато преследует и создает проблемы для малого и среднего. Она позволяет своим финансовым институтам безнаказанно работать, а граждан вынуждает обменивать даже мизерную сумму валюты по паспорту», – отметил представитель «БЮТ – Батьківщина». «Власть за бюджетные средства строит вертолетные площадки, чтобы беспрепятственно передвигаться по Киеву якобы с целью быстрого медицинского обслуживания, в то время, когда уже несколько месяцев десятки тысяч детей не имеют элементарных вакцин. Она покупает недвижимость и учит своих детей в Европе, а украинцы вынуждены жить по советским временам», – подчеркнул вице-спикер.

По его мнению, если такая политика для «своих» и для общества будет продолжаться и в дальнейшем, она объективно закончится социальным взрывом. «Согласно логике действий власть делит страну не по регионам и партиям, а по социальным группам. Поэтому самые уязвимые социальные слои и средний бизнес объективно в ближайшее время уже не выдержат такого издевательства над собой и будут протестовать против самого богатого слоя, в интересах которого второй год работает власть», – резюмировал представитель оппозиции (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 10.10).

***

Комітет з питань європейської інтеграції розглянув на відповідність праву Європейського Союзу проект закону про метрологію та метрологічну діяльність.

Законопроектом (реєстр. № 8562-1) передбачається вдосконалення нормативно-правової бази державної метрологічної системи. Комітет дійшов висновку, що законопроект не суперечить праву Європейського Союзу (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2011. – 10.10).

***

Комітет з питань науки і освіти рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері інтелектуальної власності.

Законопроектом (реєстр. № 7526) пропонується внести зміни до законів «Про обов'язковий примірник документів» та «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування».

Члени комітету підkreślли, що, згідно із запропонованими змінами, обов'язок надсилання двох обов'язкових примірники дисків для лазерних систем зчитування із записаною на них інформацією до спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування замінюється обов'язком їх надсилання до центрального органу виконавчої влади у сфері інтелектуальної власності.

Під час засідання зазначалося, що прийняття законопроекту дасть змогу упорядкувати функції з реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в одному центральному органі виконавчої влади та сприятиме виконанню Україною міжнародних зобов'язань (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2011. – 10.10).

***

Комітет у закордонних справах рекомендує парламенту ратифікувати Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Республіки Молдова про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, членів їх сімей та інші види соціального захисту таких осіб.

Угодою, зокрема, передбачено, що пенсійне забезпечення осіб держав сторін, звільнених з військової служби Збройних сил, інших військових формувань, утворених відповідно до законодавства держав сторін, Об'єднаних Збройних сил Співдружності Незалежних Держав, Збройних сил та інших військових формувань колишнього СРСР, а також пенсійне забезпечення членів їхніх сімей здійснюється на умовах, за нормами і в порядку, встановленому законодавством держав сторін за місцем постійного проживання зазначених осіб.

На думку членів комітету, ратифікація Угоди сприятиме створенню

механізму українсько-молдовського співробітництва у сфері пенсійного забезпечення осіб, звільнених з військової служби, членів їхніх сімей та інші види соціального захисту таких осіб; зміцненню традиційно дружніх, добросусідських відносин між Україною та Республікою Молдова на засадах взаєморозуміння, взаємоповаги та взаємовигоди; подальшому розвитку двостороннього військового співробітництва. Відповідний законопроект зареєстровано за № 0224 (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 10.10).

***

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону «Про житлово-комунальні послуги» (щодо регулювання інвестиційної діяльності у сфері житлово-комунальних послуг та удосконалення механізму тарифоутворення).

Законопроектом (реєстр. № 9033), поданим народними депутатами В. Бондиком, В. Барановим, Е. Прутніком, О. Плотніковим, Ю. Литвином, пропонується визначити поняття інвестиційної складової ціни/тарифу на житлово-комунальну послугу, встановити обмеження щодо реалізації інвестиційних програм у межах і за рахунок зниження фактичної собівартості житлово-комунальних послуг у результаті залучення інвестиційних ресурсів, а також визначити і забезпечити нормативно-правове регулювання порядку розробки й затвердження інвестиційних програм та контролю за їх реалізацією.

Члени комітету підтримали законодавчу ініціативу і рекомендують Верховній Раді розглядати законопроект у пакеті з проектом про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання інвестиційної діяльності у сфері житлово-комунального господарства (реєстр. № 8640), який спрямований на вирішення аналогічної проблеми, та прийняти його за основу, а при підготовці до розгляду у другому читанні об'єднати їх (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 10.10).

***

Комітет з питань свободи слова та інформації рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект про внесення змін до Закону «Про рекламу» (щодо уточнення сфери застосування Закону та удосконалення окремих положень).

Як зазначалося під час засідання комітету, законопроект (реєстр. № 8569) передбачає доповнення термінологічного апарату чинного закону конкретизацією питань рекламиування лікарських засобів, дитячого харчування; удосконалення механізму надання дозволів на розміщення зовнішньої реклами у населених пунктах та за їх межами; уточнення переліку обов'язків органів державної влади, на які покладено контрольні функції у

сфері реклами.

Народні депутати наголосили також, що документ, зокрема, містить норму, відповідно до якої пропонується заборонити розповсюджувати рекламу дитячого харчування без зазначення інформації про вік дитини, з якого дозволяється споживання цього продукту, а у випадках рекламиування дитячого харчування, призначеного для дітей грудного віку, – без зазначення інформації про необхідність попередньої (перед початком споживання) консультації лікаря.

Законопроект містить також пропозиції щодо механізму надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами в населених пунктах та підстав для відмови або скасування дозволу (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 10.10.*).

***

Постійна делегація Верховної Ради України у Парламентській асамблеї Організації з безпеки та співробітництва у Європі бере участь у роботі Десятої щорічної осінньої сесії ПА ОБСЄ у м. Дубровник (Республіка Хорватія).

У роботі Десятої осінньої сесії, що традиційно проходить як у формі загальних пленарних засідань, парламентських конференцій, так і в рамках Середземноморського форуму Парламентської асамблеї ОБСЄ, беруть участь парламентарії з 50 країн-учасниць ОБСЄ (понад 200 парламентаріїв) та представники асоційованих країн і міжнародних організацій. У засіданні Середземноморського форуму, основною темою якого є питання свободи, безпеки і справедливості у Середземноморському регіоні, також беруть участь делегати з Алжиру, Ізраїлю, Йорданії і Марокко.

Українську делегацію на сесії очолює голова комітету у закордонних справах Верховної Ради України, віце-президент ПА ОБСЄ О. Білорус. До складу делегації входять народні депутати України Л. Бірюк, Ю. Литвин, В. Наконечний, М. Перестенко, О. Стоян та С. Шевчук.

Під час сесії заплановано до обговорення питання розвитку регіону Південно-Східної Європи: виклики, можливості і перспективи, розвиток ефективного управління і боротьби з корупцією, наслідки воєнних злочинів у Південно-Східній Європі, торгівля людьми, економічне співробітництво між країнами Південно-Східної Європи. А саме: бізнес-клімат і можливості для інвестування, торгові бар'єри, співробітництво у сфері енергетики і навколошнього середовища, розвиток інфраструктури, інтеграція Південно-Східної Європи в євроатлантичний простір (програма завершення процесу, вступ до ЄС, відповідність критеріям членства, націоналізм і європейська інтеграція, зміцнення довгострокової стабільності на Балканах, зміцнення безпеки Середземноморського регіону – створення простору свободи, безпеки і справедливості тощо). На порядку денному сесії також питання спеціальної презентації на тему «Роль ОБСЄ в розв'язанні конфліктів: Нагорний Карабах».

Голова української делегації О. Білорус узяв участь у загальних дебатах

за результатами І сесії Середземноморського форуму з питань співробітництва в секторах економіки та інфраструктури у Середземноморському басейні. Він, зокрема, закликав делегатів до розширення формату середземноморського діалогу та активного залучення до цього процесу країн Причорномор'я і Каспію, у тому числі України. «Ці держави в сучасних умовах дають щорічний приріст ВВП понад 5–7 %, що у порівнянні з країнами ЄС є надзвичайно потужним двигуном і ресурсом для розвитку світової економіки та виходу з глобальної кризи», – зазначив український парламентарій.

О. Білорус також наголосив на важливості «всеохоплюючого аналізу наслідків та причин глобальної кризи, яка залишається значним викликом для економік країн регіону ОБСЄ від Ванкувера до Владивостока».

Голова Постійної делегації України підкреслив, що однією з рушійних сил, яка може вивести післякризову світову економіку на новий рівень розвитку, є пропагування вільної торгівлі, активна лібералізація торгівельних відносин тощо. О. Білорус також наголосив, що вільна торгівля і міжрегіональне економічне співробітництво є важливими чинниками зростання міжнародної конкурентоспроможності національних економік.

Також Члени Постійної делегації Верховної Ради України взяли участь в обговоренні питань щодо боротьби з торгівлею людьми (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 10.10).

***

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи не підтримує проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стандартизації та обов'язкової сертифікації.

Законопроектом (реєстр. № 7064) пропонується внести зміни до Декрету Кабінету Міністрів «Про стандартизацію і сертифікацію», Водного кодексу та законів «Про захист прав споживачів», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про пестициди і агрохімікати», «Про туризм», «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», «Про безпечність та якість харчових продуктів», «Про стандартизацію», «Про питну воду та питне водопостачання», «Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них» та «Про молоко та молочні продукти», що спрямовані, зокрема, на заміну обов'язкової сертифікації харчових продуктів іншими методами контролю за їх якістю та безпекою.

На думку членів комітету, прийняття законопроекту може привести до втрати контролю за якістю продукції, а в цілому збільшити ризики використання неякісної продовольчої сировини, харчових продуктів, питної води, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, а також небезпечних пестицидів і агрохімікатів (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 11.10).

***

Комітет з питань національної безпеки і оборони підтримує проект закону про Державну програму економічного і соціального розвитку України на 2012 р. та основні напрями розвитку на 2013 і 2014 рр.

Члени комітету розглянули законопроект (реєстр. № 9159) ув частині зміщення обороноздатності держави. Під час обговорення наголошувалося на тому, що недостатній рівень фінансування Збройних сил України за минулі роки став однією з головних причин зниження їх бойової готовності, темпів модернізації та розробок озброєння і військової техніки, а також невиконання ряду програм соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей. Тому, вважають народні депутати, головною умовою успішної реалізації Програми є внесення Кабінетом Міністрів кардинальних змін до бюджетної політики у сфері оборони, насамперед – забезпечення фінансування цієї сфери в обсязі не менше 1,35 % валового внутрішнього продукту.

За результатами розгляду комітет звернувся до профільного комітету – Комітету з питань економічної політики з пропозиціями. Зокрема, члени комітету пропонують розширити Розділ 5 пунктом про кількісні та якісні показники ресурсного забезпечення та ефективності функціонування оборонно-промислового комплексу України на 2012 р., враховуючи показники новоствореного Державного концерну «Укроборонпром», до складу якого включено 124 підприємства оборонно-промислового комплексу. Комітет направив у профільний комітет й інші пропозиції (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 11.10.*).

***

Питання посилення державної підтримки шахів було обговорено у Комітеті з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму під час круглого столу на тему: «Про стан та проблеми розвитку шахів в Україні».

У заході взяли участь народні депутати, представники Державної служби молоді та спорту, Спортивного комітету Федерації шахів України.

Учасники заходу запропонували уряду збільшити бюджетне фінансування розвитку шахів за рахунок коштів Державного бюджету та розглянути питання щодо створення у Києві Національного палацу шахів. Міністерству освіти і науки, молоді та спорту рекомендовано забезпечити введення факультативного викладання шахів до системи навчання у дошкільному та молодшому шкільному віці, розробити заходи щодо впровадження програми «Шахи в школі».

Під час засідання комітету, яке відбулося за результатами заходу, було розглянуто проект постанови Верховної Ради про проголошення Дня шахів в Україні, (реєстр. № 8760), яким пропонується встановити 20 липня Днем шахів в Україні та доручити уряду розробити і внести на розгляд Верховної Ради Загальнодержавну програму розвитку шахів в Україні. Комітет рекомендує парламенту прийняти документ за основу та в цілому

(Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 10.10).

***

Представители парламентского большинства «Стабильность и реформы» внесли на рассмотрение Верховной Рады законопроект о выборах депутатов ВР. Документ зарегистрирован в секретариате ВР 10 октября.

Его авторами являются главы фракций Партии регионов А. Ефремов, председатель Народной партии И. Шаров, группы «Реформы во имя будущего» И. Рыбаков, а также первый вице-спикер ВР А. Мартынюк от Коммунистической партии и депутаты В. Олийнык и А. Козуб от ПР.

Как сообщил В. Олийнык, законопроект предусматривает введение смешанной партийно-мажоритарной избирательной системы и повышение для партий проходного барьера с 3 до 5 % от результатов голосования в целом по Украине. При этом В. Олийнык отметил, что вопрос об уровне проходного барьера требует дополнительной дискуссии в парламенте.

Он подчеркнул, что это именно тот законопроект, который разрабатывался рабочей группой по усовершенствованию избирательного законодательства при Президенте под руководством министра юстиции А. Лавриновича.

По его словам, данный законопроект ранее был направлен Венецианской комиссии для предоставления экспертных выводов и рекомендаций на предмет соответствия демократическим стандартам. Представитель ПР не исключил, что ВР может рассмотреть этот законопроект в первом чтении на следующей пленарной неделе, 18–21 октября (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 10.10)*).

***

Парламентская фракция Партии регионов готова рассмотреть предложения оппозиции о декриминализации статей Уголовного кодекса, по которым прокуратурой предъявлено обвинение экс-премьеру Ю. Тимошенко. Об этом заявил член Комитета Верховной Рады по вопросам правовой политики В. Забарский.

Он уточнил, что фракция ПР еще не рассматривала вопрос о декриминализации ст. 365 УК Украины, которая в настоящее время предусматривает уголовную ответственность с наказанием в виде лишения свободы за злоупотребление служебным положением, повлекшим тяжкие последствия.

«Сейчас есть разные мнения. Высказываются различные предположения. Как вы знаете, в президентском законопроекте такого пункта нет. Бряд ли такие изменения будут инициировать представители ПР, ведь общая мысль, которая есть во фракции, – не надо менять закон под одного человека», – отметил представитель ПР.

Вместе с тем В. Забарский подчеркнул, что во фракции ПР есть

депутаты, которые считают, что можно было бы рассмотреть декриминализацию, заменив наказание по ст. 365 УК на штрафные санкции, если с подобной инициативой выступят представители оппозиции и докажут необходимость и обоснованность такого шага (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 10.10).

***

В украинской армии сейчас нет ни одного боеспособного подразделения. Об этом заявил председатель Комитета Верховной Рады по вопросам национальной безопасности и обороны А. Гриценко.

Депутат отметил, что Комитет ВР по нацбезопасности и обороне неоднократно обращал внимание Президента В. Януковича на положение дел в Вооруженных силах Украины.

Он отметил, что для изменения ситуации к лучшему нужно срочно уволить руководителя Министерства обороны и начальника Генерального штаба. «Министр должен заниматься боевой подготовкой, его не должны интересовать тендера, земельные сделки», – заявил А. Гриценко (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 10.10).

***

Министры иностранных дел стран-членов Евросоюза не вынесли общего решения относительно уголовного дела экс-премьер-министра Украины Ю. Тимошенко. Об этом заявил депутат от Партии регионов Л. Кожара в эфире телеканала ICTV.

«В переводе с дипломатического языка, по крайней мере, на политологический, можно сказать, что никакого решения собрание министров иностранных дел в Люксембурге по поводу ситуации в Украине не вынесло», – отметил депутат.

По его словам, уже сегодня понятно, что 15 декабря состоится саммит Украина – ЕС в Киеве, на котором будет подписано соглашение об ассоциации. «Это соглашение состоит из двух частей: политической – набор политических обязательств, как Украины, так и Европейского Союза; большая часть этого документа – договор о всеобъемлющей зоне свободной торговли между Украиной и ЕС», – подчеркнул Л. Кожара (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 11.10).

***

Украина не сможет «отбить» средства, вложенные в подготовку к чемпионату Европы по футболу Евро-2012. Об этом заявила экс-глава Государственного комитета Украины по вопросам регуляторной политики и предпринимательства А. Кужель.

По ее словам, из-за коррупционной составляющей и низких требований к подрядчикам строительство объектов за счет бюджета является неоправданно дорогим (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 10.10).

***

В Україні отсутсвують какие-либо предпосылки для заявлений о дефолті. Об этом заявил народный депутат от Партии регионов, член Комитета Верховной Рады Украины по вопросам экономической политики А. Плотников, комментируя заявления ряда оппозиционных политиков о якобы ожидающем нашу страну «техническом дефолте», тиражируемые в СМИ.

«Те, кто делают подобные заявления о дефолте, во-первых, вообще не понимают, что это такое. А во-вторых, они пытаются пожертвовать страной во имя своей оппозиционности», – отметил политик.

А. Плотников подчеркнул, что в развитых странах даже оппозиционный политик не может желать неприятностей своей стране. «Те, кто желают стране дефолта, не являются национальными политиками в понимании стран с развитыми демократиями», – убежден он.

«С объективных экономических позиций, судя по тому, как развивается страна, что делает правительство, как Министерство финансов и Национальный банк обеспечивают регулирование денежного обращения, нет никаких-либо предпосылок для того, чтобы даже увидеть какие-то призраки дефолта в Украине», – подытожил депутат (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>)*. – 2011. – 10.10).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

У вівторок, 11 жовтня, відбувається офіційний візит в Україну Президента Республіки Словенія Д. Тюрка.

У Києві відбулася офіційна церемонія зустрічі Президента України В. Януковича та Президента Республіки Словенія Д. Тюрка.

Пролунали державні гімни України та Словенії, глави держав обійшли стрій воїнів Почесної варти. Церемонія завершилася представленням офіційних делегацій.

Після цього розпочалася зустріч В. Януковича і Д. Тюрка у форматі «віч-на-віч». Далі під головуванням президентів відбудуться українсько-словенські переговори у розширеному складі. За підсумками переговорів планується підписання двосторонніх документів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2011. – 11.10).

***

Президент України В. Янукович застосував право вето до Закону України «Про охоронну діяльність», ухваленого Верховною Радою України 8 вересня 2011 р.

Зазначений Закон мав би визначати повноваження органів державного нагляду, зокрема, щодо зупинення надання охоронних послуг та вичерпного переліку підстав для цього, способу здійснення держконтролю за охоронною

діяльністю, санкцій за порушення вимог законодавства.

Натомість Закон, що надійшов на підпис Президентові, не вирішує цих важливих питань.

За таких обставин Закон не стане законодавчим актом, що створить достатні та реальні умови для забезпечення державного контролю за здійсненням господарської діяльності з охорони власності та громадян.

Також, згідно зі ст. 12 Закону України «Про охоронну діяльність», персоналу охорони під час виконання обов'язків надається право проводити відкриту і приховану відео- та фотозйомку, звукозапис подій (як допоміжний засіб запобігання протиправним діям).

Президент вважає, що надання такого права має супроводжуватися детальною регламентацією підстав, умов і меж застосування відповідних технічних засобів, визначенням вимог до зберігання, використання та знищення отриманої інформації. Окрім того, глава держави наголошує на важливості встановлення дієвих гарантій унеможливлення використання даного права для незаконного втручання в приватне спілкування людей, порушення конституційних прав громадян та законних інтересів юридичних осіб. Глава держави запропонував Верховній Раді доповнити Закон України «Про охоронну діяльність» положеннями, які унормують порушенні питання (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 6.10.*)

***

Для успішного подолання наслідків світової економічної кризи Україна та Греція мають посилити свою співпрацю. Про це заявив Президент України В. Янукович під час розширених українсько-грецьких переговорів, що відбулися під головуванням двох президентів 6 жовтня.

Сьогодні, зауважив глава Української держави, і Україна, і Греція переживають непрості часи – відтак посилення двосторонньої співпраці стає особливо актуальним за таких умов.

Безперечно, сказав Президент, масштабні реформи, які сьогодні здійснюються в Україні, допомагають долати кризові явища. Він, зокрема, зазначив, що у 2010 р. вдалося знизити дефіцит бюджету України з 14 % до 5 %. «*2011 р. ми плануємо закінчити з дефіцитом не більше 3,5 %*», – зазначив В. Янукович.

Президент Греції К. Папуліас оцінив взаємини між Україною та Грецією як «відмінні». «Ваш візит надає нового поштовху для розвитку наших двосторонніх відносин. Ми можемо сказати, що 2011 р. є роком для нових зустрічей, для відродження наших двосторонніх зв'язків», – заявив він.

Зустріч Президентів України і Греції у форматі «віч-на-віч» тривала понад годину, замість запланованих 20 хв. «Це була дуже важлива, дуже дружня і корисна для всіх нас бесіда», – підкреслив президент Греції під час переговорів делегацій (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 6.10.*)

***

У рамках державного візиту Президента України В. Януковича до Греції відбулася церемонія підписання ряду двосторонніх документів, що стосуються співпраці двох країн у таких сферах, як повітряне сполучення, захист інформації, охорона здоров'я, юстиція тощо.

Документи були підписані у присутності президентів України та Греції після завершення розширених переговорів, що відбулися в Афінах під головуванням В. Януковича та К. Папуліаса. Було підписано:

- Міжурядову угоду про повітряне сполучення;
- Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Греції про взаємну охорону секретної інформації у сфері оборони;
- Протокол про співробітництво між Міністерством юстиції України та Міністерством юстиції, прозорості та прав людини Грецької Республіки;
- Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством охорони здоров'я України та Міністерством здоров'я та соціальної солідарності Грецької Республіки у сфері охорони здоров'я;
- Меморандум про взаєморозуміння між Державним агентством з інвестицій та управління національними проектами України та Грецькою державною агенцією Invest in Greece.

Окрім того, до підписання був готовий Протокол про співробітництво між Національною телекомпанією України та Грецькою національною службою телебачення та радіомовлення. Однак документ не був підписаний через стан здоров'я особи, уповноваженої на підписання від Грецької Республіки. Сторони домовилися, що Протокол буде підписаний у Києві під час державного візиту в Україну президента Греції (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 6.10.*).

***

Українські підприємства готові взяти участь у будівництві нафто- і газотранспортних об'єктів на території Греції. Про це заявив Президент України В. Янукович на українсько-грецькому бізнес-форумі.

Глава держави зауважив, що українські підприємства мають великий досвід у сфері проектування, будівництва, обслуговування та експлуатації об'єктів транспортно-енергетичної інфраструктури.

Президент висловив переконання, що несприятлива сьогодні економічна ситуація в світі «не повинна гальмувати розвиток двосторонньої співпраці» у таких пріоритетних для економік України та Греції сферах, як суднобудування, транспорт, енергетика, агропромисловий комплекс, туризм, інвестиційне співробітництво, наука і технології.

«Під час переговорів із вищим керівництвом Греції ми досягли порозуміння щодо необхідності реалізації конкретних перспективних проектів за згаданими напрямами. Ми принципово домовилися, що наші уряди мають забезпечити належні умови для того, щоб підприємці обох країн мали можливість успішно розвивати взаємовигідну торговельно-економічну

співпрацю», – сказав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 7.10.*)

***

Україна готова розглядати пропозиції щодо участі вітчизняних підприємців у програмі приватизації Греції. Про це заявив Президент України В. Янукович на українсько-грецькому бізнес-форумі.

«Наша країна готова розглядати пропозиції щодо участі українського бізнесу в програмі приватизації, проголошений урядом Греції», – сказав В. Янукович.

Президент також зазначив, що на цьому бізнес-форумі відбудеться презентація національних проектів України. «Сподіваюсь, грецькі ділові кола зацікавляться участю в їх реалізації», – сказав він.

Глава держави висловив сподівання, що за підсумками цього форума грецькі бізнесмени знайдуть свій діловий інтерес у співробітництві з Україною. «Як глава Української держави хочу запевнити наших грецьких друзів і партнерів: наша країна надаватиме належне сприяння реалізації домовленостей, досягнутих за результатами цього форуму», – підкреслив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 7.10.*)

***

Інфраструктура портових міст Північної Греції створює можливості для розширення транспортного сполучення між Україною та Грецією. Про це заявив Президент України В. Янукович під час зустрічі з представниками ділових кіл Північної Греції в Салоніках.

«Інфраструктура таких портових міст Північної Греції, як, власне, Салоніки, Кавала, Александруполіс, дає змогу розширити транспортне сполучення між нашими країнами», – сказав глава держави.

На думку Президента, свідченням значного інтересу до розвитку торгово-економічного співробітництва між областями України і регіоном Північної Греції є нещодавнє створення в Салоніках Грецько-української торгово-промислової палати, що об'єднує 25 грецьких компаній з різних сфер економічної діяльності. В. Янукович додав, що сьогодні в Україні вже успішно працюють кілька компаній Північної Греції.

За словами глави держави, низка грецьких компаній виявила зацікавленість у співпраці з Україною в медичній сфері, виробництві продуктів харчування, оздоблювальних матеріалів, взуття, меблів тощо.

Додатковими перевагами для розвитку цього співробітництва Президент назвав кредитні можливості Чорноморського банку торгівлі та розвитку, штаб-квартира якого в Салоніках. «Обопільно корисною для наших країн була б більша спрямованість цієї банківської установи на фінансування проектів, які сприяли б розвитку торговельно-економічних відносин України з Грецією», – сказав він.

В. Янукович також зазначив, що Північна Греція традиційно працює у

напрямі розвитку туристичної індустрії. «Під час наших вчорашніх переговорів ми наголошували, що спрощення візового режиму та відповідна активна рекламна кампанія сприятимуть нарощуванню двосторонніх туристичних потоків в обох напрямах», – сказав глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2011. – 7.10).

***

Президент України В. Янукович підписав Закон України № 3742-VI «Про чисельність Збройних сил України на 2012 р.».

Зазначений Закон передбачає приведення чисельності Збройних сил України станом на 31 грудня 2012 р. до 184 тис. осіб, у тому числі до 139 тис. військовослужбовців.

Таким чином, загальна чисельність Збройних сил України протягом 2012 р. зменшиться на 8 тис. осіб, у тому числі 5 тис. військовослужбовців.

Прийняття Закону України сприятиме проведенню заходів, спрямованих на оптимізацію складу та структури органів військового управління, створення комплекту військових частин постійної готовності. Закон також сприятиме оптимізації кількості та чисельності підрозділів забезпечення життєдіяльності ЗСУ, у тому числі за рахунок переходу на нові форми забезпечення (аутсорсинг), розформуванню неперспективних арсеналів і баз, приведенню системи військової освіти і науки у відповідності до завдань і потреб армії.

Також глава держави підписав Закон України № 3741-VI «Про внесення зміни до розділу ХХ Податкового кодексу України щодо застосування нульової ставки з податку на додану вартість» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2011. – 7.10).

***

Європейська інтеграція України має відбуватися насамперед через ефективне реформування нашої держави. Про це заявив Президент України В. Янукович в інтерв'ю грецькій газеті Ethnos tis Kyriakis, опублікованому 9 жовтня. «Україна має свій шлях... Він передбачає, що Україна повинна інтегруватися в ЄС через реформи. Ми розуміємо, що тільки політичні гасла не вирішують проблему», – сказав глава Української держави.

Безперечно, зауважив Президент, у цьому випадку йдеться про велику та напружену роботу. «Це випробування і для політиків, і для чиновників, і, звісно, для народу», – додав В. Янукович, зазначивши, що в державі є чимало проблемних питань, які потребують вирішення. Серед них глава держави, зокрема, назвав необхідність прийняття нового Кримінально-процесуального кодексу, гармонізацію українського законодавства відповідно до європейських стандартів та його імплементацію в усі сфери життя країни.

«Це потрібно перш за все нам, це потрібно нашій країні, тому що ми

хочемо жити краще, хочемо мати вищі стандарти якості життя, захисту прав людини, безпеки», – підкреслив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2011. – 10.10).

***

Україна гарантує транзит газу своєю територією до країн Європи. На цьому наголосив Президент України В. Янукович в інтерв'ю грецькій газеті Ethnos tis Kyriakis, опублікованому 9 жовтня.

«Стосовно транзиту, він буде забезпечений. Ми вже готові до зими – ми закачали в підземні сховища понад 20 млрд куб. м газу. І це є тим ресурсом, який дасть змогу нам у будь-якій ситуації забезпечити в необхідних обсягах всіх європейських споживачів. І ми це будемо робити спільно, це наші зобов'язання спільно з Росією», – підкреслив Президент України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2011. – 10.10).

***

Президент України В. Янукович підписав Закон України № 3768-VI «Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2011 р.” щодо виплати заробітної плати шахтарям».

Також глава держави підписав Закон України № 3812-VI «Про ратифікацію Гарантійної угоди (Проект з енергоефективності) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2011. – 10.10).

***

Президент України В. Янукович привітав хліборобів Черкащини із намолотом 2 млн т зерна.

«Щиро вітаю вас із визначною трудовою перемогою – намолотом 2 млн т зерна. Завдяки високому професіоналізму та віданості хліборобській справі Черкаська область зібрала багатий і щедрий урожай», – ідеться у вітанні глави держави.

В. Янукович побажав аграріям нових трудових успіхів на благо народу України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2011. – 10.10).

***

Президента Украины В. Януковича не интересуют, какой приговор вынесет суд в отношении экс-премьера Ю. Тимошенко. Об этом он заявил в интервью греческой газете Ethnos tis Kyriakis.

«Меня этот вопрос совершенно не волнует. Меня волнует прежде всего то, что мы должны наладить отношения с Россией в газовом вопросе на уровне соглашений. А этот вопрос, который Вы подняли, он лежит в

плоскости права и законов», – сказал глава государства.

Он напомнил, что решением Совета национальной безопасности и обороны еще в феврале 2009 г. правоохранительным органам было дано поручение изучить ситуацию с заключением заведомо невыгодных для Украины контрактов с российским «Газпромом». «Я не был тогда Президентом, я был в оппозиции. Я высказывал свою точку зрения о контракте, который был подписан Ю. Тимошенко с российским правительством», – отметил В. Янукович.

Напомним, что 30 сентября судья Печерского суда Р. Киреев объявил об удалении в совещательную комнату для вынесения приговора по делу экс-премьера Ю. Тимошенко до 11 октября. Как известно, Генеральная прокуратура Украины предъявила обвинение Ю. Тимошенко по ч. 3 ст. 365 УК – превышение служебных полномочий, повлекшее тяжкие последствия. Сторона государственного обвинения предложила суду признать экс-премьера виновной и приговорить к семи годам лишения свободы (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 5.10).

***

Строительство метро на Троицину начнется после завершения строительства Подольско-Воскресенского моста в Киеве. Об этом на своей странице в Facebook написал Премьер-министр Н. Азаров.

Премьер отметил, что в планах властей на 2012 г. строительство линии скоростного трамвая, которая свяжет Троицину со станциями окружной электрички и метро.

«Строительство метро на Троицину начнется после завершения строительства Подольского моста, но это не значит, что уже сейчас не ведется подготовка. Уже сейчас прорабатываются необходимые проектные документы», – добавил Н. Азаров.

При этом он отметил, что в течение двух лет будет завершено строительство нескольких станций метро на Куреневско-Красноармейской линии.

«Метрострой освободится и будет готов выполнять работы в направлении Троицини. Эти работы займут примерно пять лет», – продолжил Премьер. Премьер заверил, что метро на Троицину обязательно будет построено (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2011. – 10.10).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров вчоргове поспілкувався з користувачами соціальної мережі Facebook.

Громадяни цікавились питаннями розвитку бізнесу, інвестицій, економіки, програмами розподілу кредитних коштів, діяльності митниці, комунікації урядовців з громадськістю тощо.

Зокрема, відповідаючи на запитання щодо можливості здійснення моніторингу громадянським суспільством за розподілом кредитних коштів, М. Азаров наголосив, що всі урядові програми, реалізація яких здійснюється

із залученням кредитних коштів, є доступними для всіх бажаючих і розміщені на офіційних сайтах органів виконавчої влади. «Ви можете з ними ознайомитися і моніторити виконання цих програм», – зауважив Прем'єр-міністр, повідомивши, що цьогоріч уряд прийняв кілька стратегічних програм: інвестиційну, що спрямована на модернізацію та енергозбереження; імпортозаміщення та ін.

Що стосується залучення коштів МВФ, то М. Азаров наголосив на необхідності залучення вигідних кредитів на пільгових умовах з низькою відсотковою ставкою, у зв'язку з погашенням великих державних боргів, утворених у 2008–2009 рр. При цьому М. Азаров підкреслив, що уряд працює над розвитком економіки, оскільки «тільки розвиток економіки дозволить зробити країну незалежною від будь-яких кредитів».

Крім того, М. Азаров наголосив, що уряд працює над створенням сприятливого інвестиційного клімату в країні, для чого «потрібно створити систему, за якої будуть захищенні права власності, кожен буде захищати у незалежному суді свої права і можливості».

Спілкуючись із співбесідниками, вкотре прозвучало питання важливості прямої комунікації урядовців з громадянами, на що М. Азаров зауважив, що якщо такий діалог буде ефективним, то він пошириться і на інших членів уряду. Загалом у годині спілкування з Прем'єр-міністром взяло участь понад 800 користувачів соцмережі. А особиста сторінка М. Азарова в Facebook – серед лідерів і сьогодні налічує 5067 друзів (*Урядовий портал* (www.ktn.gov.ua). – 2011. – 7.10).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров та члени Кабінету Міністрів взяли участь в «Годині запитань до уряду» у Верховній Раді України.

Під час пленарного засідання парламенту М. Азаров та урядовці відповіли на ряд запитань народних депутатів (*Урядовий портал* (www.ktn.gov.ua). – 2011. – 7.10).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров висловив сподівання на підписання угоди про зону вільної торгівлі СНД під час саміту глав урядів країн-учасниць Співдружності Незалежних Держав, який має відбутися 18 жовтня поточного року. Про це глава уряду заявив, відповідаючи на запитання користувача соціальної мережі Facebook.

«Вітаючи сьогодні Володимира Володимировича Путіна з днем народження, я говорив з ним про те, що на цій зустрічі ми повинні значно просунутися вперед. Будемо сподіватися, що підписання договору відбудеться, хоча є заперечення кількох держав. Але ще є час», – сказав М. Азаров (*Урядовий портал* (www.ktn.gov.ua). – 2011. – 7.10).

***

Підвищення соціальних стандартів є одним із пріоритетних завдань уряду. На цьому наголосив у Верховній Раді віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики С. Тігіпко.

«За період діяльності нинішнього уряду ніякого зменшення соціальних стандартів не було, немає і не буде», – підкреслив урядовець. Крім того, С. Тігіпко запевнив депутатів, що наступного року кожен із соціальних стандартів буде збільшуватися на рівень, що перевищує показники інфляції. На думку урядовця, це дасть змогу захистити найбільш вразливі верстви населення.

С. Тігіпко зауважив, що динамічними темпами продовжуватиме зростати такий важливий показник, як розмір мінімальної заробітної плати. «Наступного року мінімальна заробітна плата зросте на 14 %, що майже вдвічі більше індексу інфляції», – повідомив урядовець. Таким чином, упродовж 2010–2012 рр. мінімальний розмір заробітної плати буде збільшено на 70,8 % (*Урядовий портал (www.kmti.gov.ua). – 2011. – 7.10.*)

***

Перший віце-прем'єр-міністр, міністр економічного розвитку і торгівлі України А. Клюєв заявляє, що уряд активніше залучатиме до своєї роботи талановитих молодих спеціалістів. Про це він заявив 10 жовтня під час вручення посвідчень молодим працівникам Мінекономрозвитку.

«Якщо у молодих людей є прагнення багато і добре працювати, є прагнення досягти успіху, то це треба тільки вітати і стимулювати», – сказав А. Клюєв. Перший віце-прем'єр-міністр привітав молодих спеціалістів з тим, що вони пройшли складний конкурс та працюватимуть в Міністерстві: «Я сподіваюся, що ви зробите у нашому Міністерстві, а можливо й у Кабінеті Міністрів гарну кар'єру».

Перший заступник глави уряду побажав новим працівникам міністерства, аби вони завжди досягали поставлених цілей, зробили гарну кар'єру та щоб набуті знання та праця приносили користь Україні (*Урядовий портал (www.kmti.gov.ua). – 2011. – 10.10.*)

***

Головні пріоритети розвитку економіки Автономної Республіки Крим – туризм та сільське господарство; інфраструктури півострова – аеропорт «Сімферополь», швидкісне залізничне сполучення та нові автошляхи. Таку думку висловив віце-прем'єр-міністр України, міністр інфраструктури Б. Колесніков у рамках II Міжнародного чорноморського економічного форуму.

За словами Б. Колеснікова, розвиток туризму потребує безпосереднього розвитку інфраструктурних об'єктів – нарощення потужностей Міжнародного аеропорту «Сімферополь», забезпечення швидкісного залізничного сполучення, будівництва сучасних автомобільних доріг. Ще один стратегічний проект у галузі туризму – розвиток Західного узбережжя

Криму. Віце-прем'єр-міністр України повідомив, що нині за дорученням Президента України В. Януковича завершується розробка концепції розвитку Західного Криму. Разом із консультантами визначено земельні ділянки, на яких будуватимуться об'єкти інфраструктури, вивчено транспортну систему регіону.

«У планах попередньо готове до проектування нове швидкісне шосе між Сімферополем та Євпаторією I категорії протяжністю 51 км. Ми підсилюватимемо енергетику Західного Криму, водопостачання, тобто все, що необхідне для створення справжнього чорноморського курорту, який буде відкрито для громадян України й інших держав», – сказав Б. Колесніков. Також модернізації потребують порти Ялти та Севастополя.

Як зазначив віце-прем'єр-міністр України, становленню сучасної інфраструктури Криму необхідна державна підтримка. «Держава у будь-якому разі повинна сприяти створенню інфраструктури і забезпечити умови для туристичного бізнесу в Криму, крім нас цього не зробить ніхто. А виграш держави у тому, з якою заробітною платою будуть зайняті кримчани у сфері обслуговування, які податки отримає місцева влада для розвитку Криму», – підкреслив Б. Колесніков (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 10.10).

***

Податківці розроблять смарт-карту платника податків. Це своєрідна ідентифікаційна персональна картка фізичної або юридичної особи, яка надаватиме доступ до персонального Електронного кабінету платника податків. Про це повідомив Голова ДПС України В. Захарченко. Також він додав, що саме в Електронному кабінеті платник матиме можливість отримувати повну інформацію про стан сплати податків.

Смарт-картка надасть змогу своєчасно та зручно, використовуючи електронний цифровий підпис, заповнити та подати податкову звітність, внести зміни до неї та забезпечити актуальність даних про об'єкт оподаткування.

«Серед головних переваг смарт-картки – можливість здійснення платниками платежів зі свого поточного рахунку через систему Інтернет або систему типу клієнт-банк. У той же час персональна картка не потребує надання додаткових паперових копій під час пред'явлення податкового номеру, як це відбувається сьогодні», – додав В. Захарченко.

Також на сьогодні в ДПС України впроваджується проект, який виконується з використанням технології НБУ із застосуванням смарт-карток для побудови автоматизованої системи контролю застосування реєстраторів розрахункових операцій засобом електронної стрічки. Така система спростить для підприємців зберігання звітних документів, пов'язаних з використанням РРО (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 10.10).

***

Україна спроможна ефективно впливати на розвиток світової та регіональної економіки, формуючи нові «точки зростання» у

Причорномор'ї. Таку думку висловив міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України А. Близнюк, виступаючи на другому Чорноморському економічному форумі, що відбувся у Ялті 7–9 жовтня поточного року. На переконання міністра, Чорноморський регіон є віссю зростаючого геополітичного значення.

«Стратегічне значення Чорноморського регіону обумовлене потенційно об'ємним ринком, який має значні природні ресурси і науково-технічний потенціал, а також наявністю важливих транспортних комунікацій. У контексті власного регіонального розвитку ми розглядаємо Крим як одну із перспективних точок росту. Макроекономіку Чорноморського регіону не можна розглядати окремо від світових тенденцій розвитку. Світова фінансово-економічна система, не подолавши наслідки першої хвилі кризи, сьогодні поступово входить у другу фазу. Ми бачимо вихід з такої ситуації тільки в одному: спільні узгоджені дії в піраміді співробітництва – від міжрегіонального до транснаціонального», – наголосив А. Близнюк.

За його словами, сьогодні уряд консолідує зусилля для створення сприятливого та стабільного ділового та інвестиційного клімату, мінімізації адміністративних бар'єрів щодо ділової активності, розвитку ділових контактів, створенню нових «точок зростання». Так, в Україні під патронатом Президента України започатковано низку масштабних проектів, серед яких «Розвиток Дунайського регіону». VII (Дунайський) пан-європейський транспортний коридор є одним з важливіших внутрішніх водних шляхів Європи. З урахуванням економічних та екологічних переваг водного транспорту, задля вирішення транспортних проблем Європейський Союз розробляє «Дунайську стратегію» (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 10.10).

***

Лауреат Нобелівської премії 2007 р., американський учений-еколог В. Кларк на запрошення міністра екології та природних ресурсів України М. Злочевського погодився присяднатися до групи експертів, яка буде відстоювати інтереси України на засіданні Комітету з дотримання Кіотського протоколу Конвенції про зміну клімату. Засідання відбудеться 11–12 жовтня 2011 р. в м. Бонн (Німеччина). Комітет з дотримання Кіотського протоколу розгляне звіт України про ведення Кадастру викиду парникових газів в 2008–2009 рр. Згідно з попереднім рішенням комітету, кадастр «був не досить прозорим, послідовним, порівняльним, повним і точним».

«Ми вже підготували звіт про дотримання Кіотського протоколу в 2010 р., в ньому ми впевнені. Але нам доводиться виправляти помилки, допущені минулим урядом у 2008–2009 рр., – зазначив міністр екології та природних ресурсів М. Злочевський. – Сподівається, ми впораємося, і наша позиція буде з розумінням сприйнята комітетом з дотримання Кіотського протоколу. Підтримка з боку такого авторитетного вченого-еколога, як В. Кларк, дає нам впевненість, що ми знаходимося на правильному шляху в реалізації Кіотського

протоколу в Україні».

В. Кларк став лауреатом Нобелівської премії за 2007 р. спільно з віцепрезидентом США А. Гором за роботу над Третім звітом Міжурядового Бюро ООН зі зміни клімату. В. Кларк вважається засновником і розробником економічних і технічних основ для розвитку і комерційного використання альтернативних джерел енергії в країнах, що розвиваються. Сьогодні В. Кларк консультує провідні комерційні компанії та уряди по всьому світу в галузі екології, зміни клімату, альтернативних джерел енергії (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 10.10).

***

Кабінет Міністрів України вніс зміни до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для створення та розвитку матеріально-технічної бази спорту. Відповідну постанову схвалено на засіданні уряду.

Зміни до Порядку використання коштів внесено з метою створення належних умов для підготовки спортсменів вищої категорії, збереження та забезпечення ефективного використання баз олімпійської та параолімпійської підготовки. Зокрема, кошти будуть використані для оплати комунальних послуг та енергоносіїв, проведення поточного ремонту обладнання, інвентарю та будівель. Також стає можливим здійснення капітального ремонту будівель і спортивних споруд, необхідних для забезпечення підготовки спортсменів національних збірних команд та проведення всеукраїнських і міжнародних змагань.

Прийняття постанови Кабінету Міністрів України сприятиме врегулюванню нормативно-правових та організаційних зasad використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки, молоді та спорту для створення та розвитку матеріально-технічної бази вітчизняного спорту (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 10.10).

***

Під час ІІ Міжнародного Чорноморського економічного форуму міністр аграрної політики та продовольства України М. Присяжнюк запропонував створити в рамках партнерства між країнами Чорноморського регіону Моніторинговий центр для постійного відстеження та аналізу динаміки змін балансу обсягів виробництва та споживання сільськогосподарської продукції.

«У такий спосіб ми зможемо створити систему управління продовольчими запасами, яка надалі могла б стати ефективним регулятором продовольчих ринків і активно протидіяти розвитку кризових явищ в аграрній сфері», – наголосив міністр.

За словами М. Присяжнюка, якщо прийняття такої пропозиції дасть можливість збалансувати виробництво сільгосппродукції, гарантувати продовольчу безпеку і мінімізувати цінові коливання.

«До речі, ми вийшли з пропозицією до FAO створити на території

України світовий продовольчий резерв зерна. Ми готові забезпечити формування такого резерву в обсязі 10–12 млн т продовольчого зерна. І ми готові його якісно зберегти і виконувати зернові інтервенції», – додав міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 10.10.*)

***

Український аграрний потенціал може дозволити майже повністю забезпечити українців власною сільгосппродукцією. Про це під час виступу на Другому Міжнародному Чорноморському економічному форумі повідомив міністр аграрної політики та продовольства України М. Присяжнюк.

«Про великий аграрний потенціал нашої країни свідчить те, що урожай зерна в 2005–2011 рр. вийшов на середній рівень 40–50 млн т (у порівнянні з 25–30 млн т в 2000–2005 рр.). Урожай олійних культур зріс з 4 до 10 млн т», – повідомив міністр.

За словами керівника Мінагрополітики, Україна вийшла на рівень експортера № 1 у світі по соняшниковій олії. Також країна активно рухається в напрямку самозабезпечення м'ясною продукцією. Очікуване виробництво м'яса та м'ясних продуктів у 2011 р. прогнозується на рівні 2215 тис. т, що на 156 тис. т більше ніж у минулому році. Загалом за вісім місяців 2011 р. зростання валової продукції сільського господарства становить 10,5 %.

«Результати дійсно вражають, але вкрай далекі від потенціалу аграрної Україні. Ми це усвідомлюємо і сповнені рішучості створити такі умови, які будуть сприяти повноцінній реалізації цього потенціалу, тому що наше завдання – зменшити імпортозалежність вітчизняного аграрного сектору», – наголосив М. Присяжнюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 10.10.*)

***

У Кабінету Міністрів України відбувся семінар для керівників підрозділів органів виконавчої влади, які організовують виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації». Напередодні подібні зустрічі проводилися для місцевих органів виконавчої влади у Одесі та Львові.

Представники Міністерства юстиції України, Державного комітету з питань телебачення та радіомовлення України, Державної архівної служби України надали детальні роз'яснення з ряду актуальних питань виконання закону щодо інформації з обмеженим доступом, зберігання і використання документів та інших носіїв інформації, які містять службову інформацію, провели порівняльний аналіз розгляду звернень громадян та задоволення запитів на інформацію тощо. Приділено увагу аналізу нормативно-правової бази з питань доступу до публічної інформації.

Під час заходу презентовано відеоролик, що демонструє організацію роботи із запитами на інформацію у Секретаріаті Кабінету Міністрів України та роз'яснює запитувачам їхні права і те, яким чином вони можуть

користуватися своїм правом на отримання публічної інформації.

Також представники Київського міжнародного інституту соціології прокоментували аналітичний звіт: організація забезпечення виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» (серпень – вересень 2011 р.). (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 10.10*).

***

Проект державного бюджету на 2012 р. є одним із найбільших соціальних в історії незалежної України. Він обчислюється 377 млрд грн, з яких 241 млрд грн – соціальні видатки. При цьому в головний фінансовий документ держави урядом знову закладено підвищення соціальних стандартів, а відтак збільшаться і соціальні виплати. На переконання Мінсоцполітики, таких рішень, що прийняті на виконання Програми Президента України В. Януковича, не було прийнято за всі роки незалежності України. На цьому наголосив в інтерв'ю телеканалу «Тоніс» перший заступник міністра соціальної політики В. Надрага.

«Соціальні стандарти постійно збільшуються, що передбачено Програмою Президента України. Так, очікується, що за період 2010–2012 рр. прожитковий мінімум для працездатних осіб (мінімальна зарплата) зросте на 52,4 % – з 744 грн до 1134 грн, а прожитковий мінімум для непрацездатних осіб (мінімальна пенсія) – на 46,9 %, з 573 грн до 884 грн», – сказав В. Надрага.

Також, за інформацією урядовця, проектом держбюджету-2012 передбачається збільшити основні розміри пенсій для інвалідів війни та інвалідів-ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС на 20–25 % (інвалідам війни – з 2589 грн до 3112 грн, чорнобильцям – з 1815 грн до 2164 грн); збільшити доплати до пенсій членам сімей загиблих військовослужбовців та померлих інвалідів війни на 20–30 % (з 275 грн до 358 грн); збільшити розмір підвищення до пенсії для дітей війни на 20,5 % (з 49,8 грн до 60 грн) (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 11.10*).

***

Україна офіційно отримала остаточний звіт міжнародних експертів з поглибленої перевірки V Національного повідомлення України, яке було подано згідно з вимогами Секретаріату Рамкової конвенції ООН зі зміни клімату (РКЗК ООН) та Кіотського протоколу.

У підсумковому звіті групи експертів (ERT) зазначено, що V Нацповідомлення відповідає керівним принципам з підготовки національних повідомлень, а також констатується, що загальна структура документа покращилася в порівнянні з попереднім. Крім того, у нинішньому повідомленні представлено набагато більше інформації, ніж у попередньому, що істотно прискорило процес перевірки. Таким чином ERT визнала поліпшення звітності України.

Зокрема, під час останньої перевірки українська сторона надала додаткову інформацію, включаючи дані про оцінку залісення, вирубки лісу

та відновлення лісу, динаміку оцінювання викидів гідрофтторвуглею від мобільних автомобільних кондиціонерів, а також продемонструвала покращення в системі архівування.

Загальні викиди парникових газів, як констатують експерти, в період з 1990 по 2008 р. зменшилися на 52,2 %. Це скорочення викидів обумовлено такими змінами, як: перехід від планової до ринкової економіки, структурні економічні зміни, збільшення частки послуг і пов'язане з цим зменшення споживання енергії, зміни в структурі споживання первинних енергоресурсів (скорочення споживання вугілля та зростання споживання природного газу). Ефект підкріплений поліпшенням у сфері енергоефективності.

Викиди Україні значно нижче мети, яка була поставлена в рамках Кіотського протоколу. Таким чином, констатує ERT, Україна не претендує на глобальну національну стратегію скорочення викидів парникових газів у терміновому порядку, а відповідна політика і заходи, пов'язані з боротьбою зі зміною клімату, здебільшого мають бути спрямовані на досягнення цілей економічної ефективності з урахуванням розвитку сфери енергетики та підвищення її безпеки. Величезний потенціал для покращення у сфері енергоефективності, відповідно до рекомендацій експертів, лежить в секторі відновлюваної енергетики (за винятком великих гідроелектростанцій), і він поки не вичерпаний (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 11.10.*).

***

Кабінет Міністрів України затвердив зведеній фінансовий план залізниць України. Відповідне розпорядження схвалено на засіданні уряду.

Коригування плану капітальних інвестицій залізниць України на 2011 р., затвердженого розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2011 р. № 141-р, здійснюється з метою вирішення стратегічних завдань Укрзалізниці із впровадження швидкісного руху та підготовки інфраструктури залізничного транспорту до проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу, збільшення пропускної спроможності залізничних напрямів.

Прийняття нормативно-правового акту дасть можливість залізницям України здійснювати свою діяльність у межах затвердженого фінансового плану на 2011 р. та забезпечити задоволення попиту на якісні послуги з перевезень пасажирів залізничним транспортом, виконати зобов'язання України щодо підготовки проведення фінальної частини Чемпіонату Європи 2012 р. з футболу відповідно до вимог УЕФА, підвищити рівень екологічної і пожежної безпеки, охорони праці, дотримання санітарних та інших норм (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 10.10.*).

***

Уряд прийняв рішення про проведення Першого всеукраїнського загального сільськогосподарського перепису у 2014 р. Відповідне розпорядження, яке розроблене Державною службою статистики, затверджено на засіданні Кабінету Міністрів 5 жовтня 2011 р.

Згідно з документом, у 2012 р. буде проведено пробний перепис у Баштанському районі Миколаївської області.

У разі проведення Сільськогосподарського перепису в зазначені строки, Україна, яка є членом Продовольчої та сільськогосподарської організації (ФАО) ООН, виконає умови, встановлені цією організацією, щодо періоду проведення IX раунду всесвітніх сільськогосподарських переписів – «перепису 2010 р.», який триває з 2005 по 2014 рр.

Увесь комплекс робіт, пов'язаних з підготовкою, проведенням, обробленням, узагальненням підсумків пробного та Сільськогосподарського переписів, буде виконуватися Держстатом за рахунок коштів державного бюджету, обсяги яких щорічно затверджуються Законом України «Про Державний бюджет України». Для проведення перепису передбачається залучити понад 126 тис. тимчасових працівників.

Підсумки Сільськогосподарського перепису будуть використовуватися при формуванні державної політики з питань економічного та соціального розвитку України, зокрема при аналізі стану та структури сільського господарства, а також для інформаційного забезпечення управління та прогнозування соціально-економічного розвитку аграрного сектору, розроблення і реалізації виваженої державної аграрної політики, як на центральному, так і на регіональному рівні (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 10.10).

***

Кабінет Міністрів України на засіданні 5 жовтня 2011 р. схвалив проект закону України «Про ратифікацію угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Азербайджанської Республіки про заходи, які стосуються розвитку співробітництва в сфері транспортування нафти територією України», а також прийняв розпорядження «Про подання на ратифікацію Верховною Радою України Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Азербайджанської Республіки про заходи, які стосуються розвитку співробітництва в сфері транспортування нафти територією України».

Проект закону та розпорядження розроблено з метою забезпечення виконання внутрішньодержавних процедур щодо набрання чинності угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Азербайджанської Республіки про заходи, які стосуються розвитку співробітництва в сфері транспортування нафти територією України, підписаної 28 січня 2011 р. в м. Давосі. Угодою закріплено домовленості сторін щодо умов, обсягів і напрямів транспортування нафти азербайджанської сторони системою магістральних нафтопроводів України, а також створення умов для збільшення обсягів транспортування нафти територією України.

Реалізація угоди дасть змогу збільшити обсяги транспортування нафти територією України нафтотранспортною системою України та зберегти позиції України як провідної транзитної держави (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 10.10).

ПОЛІТИКА

Длительное тюремное заключение экс-премьера Ю. Тимошенко негативно скажется на будущем отношении Украины и Евросоюза. Об этом заявил сегодня министр иностранных дел Швеции К. Бильдт после заседания Совета иностранных дел ЕС в Люксембурге.

По его словам, у Евросоюза «есть опасения, что будет длительный срок тюремного заключения в приговоре бывшего Премьера Ю. Тимошенко».

«И это будет иметь значительные последствия, поскольку мы следим за процессом, у нас были широкие дискуссии, мы не увидели никаких фактов для этого, и это было бы очень плохим сигналом для будущего Украины», – сказал глава МИД Швеции.

Отвечая на вопрос, может ли обвинительный приговор Ю. Тимошенко повлиять на соглашение об ассоциации между Украиной и Евросоюзом, министр отметил: «Это может повлиять на многие вещи, однако давайте посмотрим».

Ранее министр иностранных дел Украины К. Грищенко заявил, что судебный процесс над Ю. Тимошенко не повлияет на подписание соглашения об ассоциации с Евросоюзом. По его словам, стратегический вес этих вопросов несоизмерим в принципи. Глава МИД также отметил, что сегодня в Европе есть очевидная тенденция привлечения к ответственности руководителей государств и правительств, министров, других высокопоставленных должностных лиц (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 10.10).

***

Заявление посла Украины в Беларуси В. Тихонова с позитивной оценкой политической ситуации в этой стране носит провокационный характер. Об этом заявил экс-министр иностранных дел Украины В. Огрызко.

«Это либо посольский “ляп” – его можно, конечно, списать на “квалификацию” и общую подготовленность новоиспеченного посла – в дипломатической академии, к сожалению, он не учился. Либо это сознательная провокация с целью “подставить” государство и его руководство... Интересно, как отреагируют в Киеве и отреагируют ли вообще», – сказал В. Огрызко.

По мнению экс-министра, подобные высказывания недопустимы, если Украина серьезно ведет разговор с Евросоюзом о соглашении об ассоциации и дальнейшей евроинтеграции.

Ранее В. Тихонов позитивно оценил ситуацию в Беларуси, выступая в эфире телеканала «РТР-Беларусь». В связи с осуждающей позицией Евросоюза в отношении властей Беларуси посол отметил, что, по мнению украинской стороны, Беларусь сама решит свои внутренние вопросы.

Как сообщалось, предложение Евросоюза странам Восточного партнерства совместно выступить с жесткой критикой в адрес Беларуси было отклонено. Принятие критической резолюции по итогам Варшавского

саммита стран Восточного партнерства и ЕС заблокировали Украина и Грузия. Отметим, что Евросоюз принял решение ужесточить санкции против Беларуси (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 10.10).

***

Евросоюз принял решение, которое усложнит и без того непростой процесс интеграции Украины в европейские рынки электроэнергии и газа.

Согласно принятым 10 октября правилам, участники рынка должны будут полностью раскрывать информацию о контрактах, проблемах и действиях, способных повлиять на рыночную ситуацию.

Для того чтобы соответствовать этому требованию, Кабмину и Верховной Раде необходимо изменить целый ряд основополагающих законов в энергетической сфере. Сделать это можно за 2–3 года, но лишь при наличии политической воли, отмечают эксперты.

Согласно утвержденным вчера Советом ЕС новым правилам работы на оптовых рынках газа и электроэнергии, все энерготрейдеры теперь обязаны сообщать о своих сделках в Агентство по взаимодействию энергорегуляторов. В частности, необходимо будет информировать о цене, объеме, дате и времени сделки, сообщать имя продавца и покупателя, а также в чьих интересах совершается продажа.

Правила запрещают использование инсайдерской информации при покупке или продаже на оптовых энергорынках. Эксклюзивная и способная повлиять на цены информация теперь должна будет раскрываться до закрытия сделки. Переданная информация будет анализироваться ACER, после чего регулятор сможет требовать от национальных антимонопольных ведомств исследования подозрительных случаев и наказания виновных в нарушении правил ЕС.

Для Украины новые правила прежде всего означают осложнение процесса интеграции рынков электроэнергии и газа в европейские, который страна пообещала завершить к 2015 г. Интеграция украинской электроэнергетики в европейскую рассматривается властями Украины в первую очередь как способ нарастить объемы экспорта в страны ЕС (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 11.10).

***

Защита экс-министра внутренних дел Ю. Луценко просит изменить для него меру пресечения. Соответствующее ходатайство подал адвокат А. Баганец перед допросом свидетеля В. Шаповалы.

Адвокат подчеркнул, что в суде дали показаний девять свидетелей, которые подтвердили, что никакого преступления экс-министр не совершал, и что все обвинения – «ни что иное, как фантазия следователей», но, несмотря на это, Ю. Луценко уже девять месяцев содержится в СИЗО.

А. Баганец сослался на норму Уголовно-процессуального кодекса, согласно которой суд может изменить меру пресечения на более мягкую. По

его словам, показания свидетелей являются достаточными новыми основаниями для пересмотра судом меры пресечения.

Напомним, что ранее на заседании суд допросил двух свидетелей: бывшего заместителя начальника Департамента разведывательно-поисковой деятельности по тыловому обеспечению МВД Украины С. Левченко и экс-помощника министра внутренних дел В. Мельника. Суду осталось допросить около 140 свидетелей по делу экс-главы МВД (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 10.10).

***

Итальянское грузовое судно попало в плен к пиратам у берегов Сомали. Об этом сообщает «Радио Свобода».

На борту судна Montecristo, которое направлялось из Суэцкого канала во Вьетнам, было 23 пассажира, 10 из которых – граждане Украины, а остальные – итальянцы и индийцы.

Отметим, что данный теплоход принадлежит итальянской компании D'Alesio Group, которая базируется в Ливорно. Во время рейса судно было загружено металлом. В настоящее время за инцидентом тщательно следят дипломаты, которым удалось установить контакты с судовладельцем и другими компетентными органами.

Напомним, что ранее судно Dover с двумя гражданами Украины было освобождено из пиратского плена. Как известно, до последнего времени в пиратском плену находилось восемь граждан Украины. Двое из них – на борту Dover, еще шестеро – на судне Blida (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 11.10).

ЕКОНОМІКА

Напередодні зимового сезону туристичних поїздок до гірськолижних курортів та інших місць зимового відпочинку, подорожей під час Новорічних і Різдвяних свят, зимових канікул «Укрзалізниця» нагадує про можливість організувати додаткові туристичні маршрути поїздів до гірськолижних та інших курортів за наявності попиту на них.

Туристичним компаніям залізниці України пропонують оформлення замовлень на перевезення груп туристів, замовлення окремих вагонів різних типів (СВ, купе, плацкарт, вагон-салон, вагон-автомобілевоз) або формування спеціальних туристичних поїздів.

При замовленні окремих вагонів для перевезення туристів подорож здійснюється за існуючим маршрутом пасажирського поїзду, до складу якого включаються замовлені вагони. Якщо ж на замовлення туристичної компанії формується окремий поїзд, то маршрут його прямування, час відправлення, зупинки в дорозі та їх тривалість визначаються замовником.

Кожна з шести залізниць має можливість формувати склад туристичного

поїзду від 12 до 18 вагонів. Здійснити колективну подорож, можливо, оформивши у вокзальній касі групове замовлення.

Для своєчасної підготовки рухомого складу і виконання замовлень, залізничники закликають заздалегідь надавати заявки на формування туристичних поїздів. «Укрзалізниця» запрошує всіх до цікавих зимових подорожей залізницями України (*Урядовий портал* (www.ktn.gov.ua). – 2011. – 11.10).

***

Впровадження прискореного руху пасажирських поїздів вимагає від Державної адміністрації залізничного транспорту України «Укрзалізниця» підвищити безпеку руху, особливо на перетинах залізничних колій з автомобільними шляхами (залізничні переїзди). На ділянках впровадження прискореного руху Львів – Київ – Донецьк, наразі, експлуатується 245 переїздів, які мають бути обладнані згідно з чинним нормативними документами.

У 2011 р. на ділянках прискореного руху «Укрзалізницею» було закрито три переїзди з п'ять запланованих, капітально відремонтовано вісім. На два переїздах передбачено встановлення загороджувальної бар'єрної установки. Також у 2011 р. передбачено перевести в розряд з черговим 48 переїздів та обладнати їх відповідним облаштуванням.

Фінансування щодо приведення переїздів до вимог чинних нормативів проводиться за рахунок власних коштів залізниць. Згідно з фінансовим планом передбачено виконання робіт з капітального ремонту переїздів на 6,7 млн грн та капітального будівництва – 65,6 млн грн.

З метою узбереження руху Міністерство інфраструктури України спільно з «Укрзалізницею» розробили проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми підвищення безпеки на залізничних переїздах на дільницях з інтенсивним рухом поїздів та автотранспортних засобів шляхом ліквідації перетинів автомобільних доріг і залізничних колій в одному рівні на 2012–2016 рр.». На реалізацію даної соціальної програми, за попередніми підрахунками залізничників потрібно 1 млрд грн. Але у проекті бюджету на 2012 р. кошти на данні цілі не передбачені (*Урядовий портал* (www.ktn.gov.ua). – 2011. – 10.10).

***

Завдяки антиінфляційним діям влади цінова ситуація на споживчому ринку у 2011 р. порівняно з попередніми періодами значно покращилася.

Реалізація заходів з підвищення ефективності використання бюджетних коштів дала змогу перевиконати дохідну частину бюджету. Так, завдяки вказаним заходам державний бюджет за січень – серпень 2011 р. виконано з дефіцитом у сумі 5,2 млрд грн, що у 8,6 раза менше дефіциту держбюджету у січні – серпні 2010 р.

Разом з тим, у січні – вересні 2011 р. зростання споживчих цін становило лише 4,2 %, тоді як за відповідний період 2010 р. – 7,4 %, 2009 р. – 9,1 %, 2008 р. – 16,1 %.

Загалом у вересні серед продовольчих товарів було збережено тенденцію до здешевлення фруктів – на 3,2 % та овочів – на 11,6 %. Така динаміка пов’язана зі зростанням на продовольчому ринку пропозиції вітчизняної продукції урожаю поточного року.

Під впливом зниження цін на цукор на світових торговельних майданчиках та напередодні нового сезону цукроваріння у вересні зафіксовано також суттєве зниження цін на цукор – на 8,4 %, проти зростання на 0,1 % у серпні та 1,4 % у липні.

Також у вересні на 2,2 % відбулося зниження цін у групі «хліб і хлібопродукти», що стало можливим за рахунок суттєвого здешевлення круп’яної групи товарів: гречки – на 20,7 %, пшона – на 19,7 %, круп перлових та ячних – на 2,5 %.

Крім того, з початку року утримується тенденція зниження цін на окремі непродовольчі товари довгострокового користування (аудіотехніку, фото- та відеоапаратуру та ін.), що обумовлено, у тому числі, стабільністю на валютному ринку (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 7.10*).

***

Объем продажи валюты Нацбанком на межбанковском рынке в сентябре на 1,9 млрд долл. превысил объем покупки. Об этом говорится в распространенном сегодня сообщении НБУ.

В нем отмечается, что чистый спрос на иностранную валюту в сентябре нивелировался валютными интервенциями Нацбанка. При этом, по данным НБУ, в сентябре поступления валюты от нерезидентов превысили платежи в их пользу на 617 млн долл. в эквиваленте.

Рост внутреннего спроса на иностранную валюту Нацбанк объясняет действием сезонных факторов и напряженной ситуацией на международных финансовых рынках. Кроме того, в сентябре НБУ продал по льготному курсу НАК «Нефтегаз Украины» валюту для обеспечения платежа российскому «Газпрому» за импортный газ.

Следует отметить, что еще в августе сальдо интервенций НБУ на межбанковском валютном рынке было положительным. При этом Нацбанк купил на 322,4 млн долл. больше, чем продал. Напомним, в сентябре золотовалютные резервы НБУ снизились на 3,189 млрд долл., до 35 млрд долл. по состоянию на 5 октября.

Ранее председатель Нацбанка С. Арбузов заявил, что золотовалютные резервы Национального банка к концу 2011 г. сохранятся на уровне 38 млрд долл. По его словам, в настоящее время отмечается увеличение резервов и такая позитивная динамика продолжится до конца года. Вместе с тем глава Нацбанка отметил, что ситуация с размером резервов во многом будет зависеть от состояния платежного баланса страны (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 10.10*).

***

Европейский банк реконструкции и развития готов принять участие в приватизации украинских энергоснабжающих и энергогенерирующих компаний. Об этом заявил управляющий директор ЕБРР по энергетике Р. Пулити.

«Если нас пригласят, готовы участвовать в приватизации энергокомпаний. Но для нас главное, чтобы процесс приватизации был максимально прозрачным и прогнозируемым», – отметил он.

В свою очередь в украинском представительстве ЕБРР уточнили, что речь идет о кредитной и консалтинговой поддержке покупателей энергокомпаний. Аналогичные услуги финучреждение предлагало в ходе приватизации «Укртелекома», однако ими так никто и не воспользовался.

Кроме того, по словам Р. Пулити, банк ведет переговоры о финансировании программы повышения безопасности украинских АЭС. «При этом ЕБРР тесно сотрудничает, для достижения необходимого уровня безопасности при продлении ресурса (АЭС), как с МАГАТЭ, так и с Евратором. Украинская сторона признает эту позицию. Считаю, до конца 2012 г. согласуем условия. Пока речь идет о сумме 1,3–1,4 млрд евро», – отметил управляющий директор ЕБРР по энергетике.

Р. Пулити подчеркнул, что на сегодня ЕБРР уже выделил украинским государственным и частным компаниям 750 млн евро, из них около 300 евро млн вложено в текущем году. «В следующем году эта сумма может увеличиться еще на 500 млн евро. Причем сейчас это самые дешевые деньги», – сказал он.

Помимо государственных компаний, ЕБРР сотрудничает с частными – Галнафтегаз, Куб-Газ, Надежда, и это направление является приоритетным для банка. «Мы сегодня создали достаточно существенный, на 50 млн долл., фонд для реализации проектов по энергоэффективности на сумму более 10 млн долл. каждый. Сегодня на стадии подписания два контракта: по производству биогаза и строительству небольшой ветряной энергоустановки. Надеюсь, до конца года их начнут реализовать», – отметил Р. Пулити.

На днях Фонд госимущества Украины объявил конкурсы по продаже 25 % акций ПАО «Киевэнерго» и 45,103 % ПАО «Западэнерго». Стартовая цена госпакетов акций указанных энергогенерирующих компаний составит 432,305 млн грн и 1,932 млрд грн соответственно. Конкурсы пройдут 25 ноября (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 10.10).*

***

Украинцы начали забирать из банков свои депозиты. Девальвационные ожидания граждан – основная причина изъятия депозитов в национальной валюте, утверждают банкиры. Чтобы удержать клиентов, они уже начали повышать ставки по гривневым депозитам, но это будет малоэффективно, если ситуация на внешнем рынке не улучшится.

Украинцы все еще помнят сложную ситуацию осени 2008 г., поэтому рассуждения экономистов и банкиров о второй волне кризиса вызвали отток

средств со счетов в банках. В сентябре впервые за два года произошло сокращение общего депозитного портфеля физических лиц – на 3 млрд грн, до 300,3 млрд грн, сообщили в Нацбанке. Последний раз отток вкладов наблюдался в сентябре 2009 г., когда система потеряла 1,6 млрд грн. А самое значительное сокращение портфеля последний раз наблюдалось в марте 2009 г. (-4,9 млрд грн), когда он достиг «дна» в 191,3 млрд грн.

Настроение вкладчиков ухудшилось сразу же после понижения рейтинга США и распространения долгового кризиса на периферийные страны еврозоны – за август граждане сняли с гривневых депозитов 810 млн грн, чего не было уже два года, и начали скопать валюту, отмечает издание.

Сокращение депозитного портфеля экономисты объясняют падением доверия к национальной валюте. По данным НБУ, в сентябре население купило иностранной валюты на 2,09 млрд долл. больше, чем продало, – это рекордный объем с ноября 2008 г. Спрос населения активно подогревался слухами. Банкиры не могут спрогнозировать, сколько продлится отток.

Сокращение портфеля гривневых вкладов негативно сказывается как на пассивной базе банков, так и на их репутации. Для преломления этой тенденции банкиры уже начали повышать привлекательность депозитов в гривне. Согласно Украинскому индексу ставок по депозитами физлиц, больше всего подорожали вклады на три месяца – на 0,8 п. п., тогда как в августе – на 0,26 п.п. Доходность вкладов на срок от 6 до 12 месяцев поднялась на 0,35–0,43 п.п.

Впрочем, ставки, которые были в разгар кризиса 2008–2009 гг., банкиры пока не обещают (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2011. – 11.10).

***

Американська компанія Merchant має намір блокувати реструктуризацію НАК «Нафтогаз України» доти, поки «Нафтогаз» не погасить борг 28 млн дол., який виник ще в 90-ти.

Суперечка між Merchant і «Нафтогазом» стосується боргу в 24,72 млн за поставленій в Україну газ. Він виник ще в 90-х роках між структурами АО «Укргазпром» («Нафтогаз» – його правонаступник) і ВАТ «Північстудбуд», що був структурою «Газпрому». На кінець 1988 р. заборгованість була віддана Merchant, яка на початку 2000-х намагалася повернути борг у судовому порядку. У липні 2006 р. Вищий господарський суд прийняв рішення про отримання від «Нафтогазу» 24,72 млн (9,73 млн боргу та 14,88 млн пені). Але це рішення компанію не виконувалось.

У 2010 р. Merchant звернулася до Високого суду в Лондоні і як забезпечення добилася арешту на 5,8 % акцій «Нафтогазу». У лютому 2011 р. Лондонський суд підтвердив рішення Вищого господарчого суду. На сьогодні борг «Нафтогазу» становить близько 28 млн, проценти нараховуються щодня по ставці близько 6 тис дол. (*Західна інформаційна корпорація* (<http://zik.com.ua>). – 2011. – 10.10).

***

ДК «Газ України» звертає увагу місцевих органів влади та підприємств комунальної теплоенергетики (ТКЕ) на те, що рівень розрахунків тепловиробників за спожитий з початку минулого опалювального періоду (2010–2011 рр., з 1.10.2010 р. природний газ залишається незадовільним.

Станом на 30 вересня заборгованість підприємств ТКЕ перед ДК «Газ України» за природний газ, спожитий з початку минулого опалювального періоду 2010–2011 рр., становить 4,05 млрд грн (без ПАТ «Київенерго»), передає прес-служба ДК «Газ України».

Рівень розрахунків підприємств ТКЕ становить 72 %. Заборгованість столичної енергокомпанії ПАТ «Київенерго» за 2010–2011 рр. років становить 1,47 млрд грн (рівень оплати у 2011 р. – 73 %).

Найбільша заборгованість – у підприємств ТКЕ Донецької (750 млн грн), Дніпропетровської (626 млн грн), Харківської (590 млн грн), Луганської (254 млн грн), Одеської (223 млн грн), Львівської (137 млн грн), Запорізької (129 млн грн), Київської (111 млн грн) областей, а також АР Крим (196 млн грн) та м. Севастополь (97 млн грн).

Найнижчий рівень розрахунків за спожитий газ у підприємств ТКЕ Закарпаття (43 %), м. Севастополь (54 %), АР Крим (60 %), Луганської (63 %), Донецької, Івано-Франківської (по 64 %), Дніпропетровської (66 %), Рівненської (67 %), Харківської (68 %), Житомирської, Одеської (по 69 %) областей.

Компанія неодноразово зверталася до керівництва місцевих органів влади і підприємств ТКЕ з проханням прискорити сплату заборгованості за природний газ. Значна заборгованість підприємств теплоенергетики за спожитий природний газ ускладнює своєчасні та повні розрахунки Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» за імпортований природний газ (**Західна інформаційна корпорація (<http://zik.com.ua>). – 2011. – 10.10.**).

***

Украина намолотила почти 44 млн т зерна. По состоянию на 10 октября в Украине намолочено 43,7 млн т зерна, что на 17,2 % больше, чем на аналогичную дату 2010 г.

Как сообщило Министерство аграрной политики и продовольствия, зерновые и зернобобовые собраны с 13,2 млн га, или 86 % от прогноза. Средняя урожайность этих культур по стране составляет 33,1 ц/га против 27,1 ц/га в прошлом году.

В частности, намолот кукурузы к 10 октября составил 8,4 млн т с 1,5 млн га (42 % от прогноза). Ее средняя урожайность составляет 55,4 ц/га, тогда как в 2010 г. – 43,1 ц/га. Гречиха к 10 октября собрана с 0,27 млн га (93 % от прогноза). Ее намолот составил 0,3 млн т при средней урожайности 11,4 ц/га против прошлогодних 8,4 ц/га. Просо обмолочено на 0,15 млн га (97 % от прогноза), с которых получено 0,29 млн т при средней урожайности

19,2 ц/га (в 2010 г. – 15,3 ц/га).

Аграрии продолжают сбор технических культур. В частности, по состоянию на 10 октября Украина намолотила 7,7 млн т подсолнечника с 4,16 млн га (91 % от прогноза). Его средняя урожайность составляет 18,6 ц/га, тогда как в 2010 г. – 15,9 ц/га.

Соя собрана на 0,76 млн га (68 % от прогноза), намолочено 1,56 млн т при урожайности 20,5 ц/га (в 2010 г. – 15,7 ц/га).

К 10 октября агрохозяйства собрали 9,96 млн т сахарной свеклы с 0,28 млн га (53 % от прогноза). Ее средняя урожайность составляет 351 ц/га против 296 ц/га в 2010 г.

Напомним, 13 сентября в пресс-службе Кабинета Министров Украины сообщили, что в новом урожае соотношение продовольственной пшеницы к фуражной составляет, по оценкам экспертов, 70 % на 30 %. 7 сентября сообщалось, что в этом году Украина увеличит сбор зерна до 51 млн т, что позволит удвоить экспорт зерна до 24 млн т в сезоне 2011–2012 гг. (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2011. – 11.10).

***

В августе 2011 г. количество штатных работников в Украине по сравнению с июлем уменьшилось на 0,2 % и составило 10,5 млн человек. Об этом, как сообщили в пресс-службе Национального банка Украины, говорится в аналитическом обзоре рынка труда и доходов населения Украины за август 2001 г.

«Уменьшение разрыва между спросом и предложением способствовало ослаблению нагрузки на 10 свободных рабочих мест (вакансий) – до 48 человек (54 человека на конец июля) и снижению уровня зарегистрированной безработицы – до 1,6 % (снижение на 0,1 п.п.)», – отметили в НБУ.

Кроме того, в НБУ подчеркнули, что средняя заработка плата на одного штатного работника в августе составила 2694 грн. По сравнению с июлем произошло ее уменьшение как в номинальном (на 2 %), так и в реальном (на 1,6 %) выражении.

«Вместе с тем сезонно скорректированный индекс реальной заработной платы по сравнению с предыдущим месяцем увеличился (по нашим расчетам, на 2,7 %). В годовом измерении ускорились темпы роста как номинальной (до 18,2 % сравнительно с 16,1 % в июле), так и реальной заработной платы (до 8,4 % по сравнению с 4,8 % в июле)», – сообщили в Нацбанке (*Версии.com* (www.versii.com.ua). – 2011. – 11.10).

***

Цены на гречку в сентябре текущего года снизились по сравнению с августом на 20 %. В частности, в сентябре на 2,2 % произошло снижение цен в группе «хлеб и хлебопродукты», что стало возможным за счет существенного удешевления крупяной группы товаров: гречки – на 20,7 %, пшена – на 19,7 %, круп перловых и ячневых – на 2,5 %.

В целом в сентябре среди продовольственных товаров была сохранена тенденция к удешевлению фруктов – на 3,2 % и овощей – на 11,6 %. Такая динамика, говорят в министерстве, связана с ростом на продовольственном рынке предложения отечественной продукции урожая текущего года.

Под влиянием снижения цен на сахар на мировых торговых площадках и в преддверии нового сезона сахароварения в сентябре зафиксировано также существенное снижение цен на сахар – на 8,4 % по сравнению с ростом на 0,1 % в августе и 1,4 % в июле.

Напомним, по прогнозам экспертов, в текущем маркетинговом году (июль 2011– июнь 2012 г.) производство гречневой крупы в стране будет существенно превышать спрос на продукт. Так, из ожидаемого объема в 330–340 тыс. т гречихи предполагается произвести порядка 220 тыс. т гречки при объеме внутреннего спроса 80–120 тыс. т. В прошлом маркетинговом году из 160 тыс. т собранной гречихи было произведено порядка 70 тыс. т гречневой крупы (*Версии.com* (www.versii.com.ua). – 2011. – 10.10).

***

В Украине может появиться первый завод иностранного автопроизводителя Hyundai. Корейская компания ведет переговоры с правительством об открытии производства микроавтобусов и грузопассажирских автомобилей

О том, что Украина ведет переговоры с крупным автопроизводителем из Юго-Восточной Азии о размещении его производства в стране сообщил вице-премьер Б. Колесников.

Он отказался назвать компанию, но сообщил, что ей было предложено несколько площадок для строительства завода мощностью 150–200 тыс. микроавтобусов и грузопассажирских автомобилей в год.

Строительством завода заинтересовалась компания Hyundai, рассказал источник издания в Кабмине. Эту информацию подтвердил президент Украинского союза промышленников и предпринимателей А. Кинах, участвующий в переговорах.

По его словам, правительство настаивает на локализации производства не менее 50 %, с поэтапным повышением доли. Большую часть средства инвестирует Hyundai, но планируется привлекать и украинских частных инвесторов. «У нас уже есть опыт сотрудничества с Hyundai в сфере поставок электропоездов», – напомнил А. Кинах.

Он считает, что Hyundai сможет поставлять свою продукцию из Украины в страны ЕС и СНГ. В украинском представительстве Hyundai и в «Хундай Моторс Украина» (дилер Hyundai) комментарии не предоставили.

В случае реализации проекта он станет первым заводом зарубежного автопроизводителя в Украине. До сих пор компании лишь становились партнерами украинских предприятий. Зато подобные производства активно открываются в России. Там уже действуют заводы Toyota, Ford, Renault-Nissan, PSA Peugeot Citroen и Mitsubishi, Hyundai, Chevrolet и Opel (*Утро-Украина* (www.utro.ua). – 2011. – 10.10).